Ը· ՏԱՐԻ 2245 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4 ՀՐՈՏԻՑ 4383 10 ՅՈՒԼԻՍ 1891 16 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1308 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ· Պոլիս

درعليه غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ Համար	Տարեկան կանխիկ վճարաւ			150
»	»	Վեցամսեայ	» »	75
»	»	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք		50
»	»	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր Թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր·	Տարեկան	Օսմ· Ոսկի		2
Գաւառաց Թղթատարի ծախք միօրինակ			Ղրշ·	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 10|22 ՅՈՒԼԻՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՃԱՌԵՐ

ՇՈՒԷՏԻ ՕՍԿԱՐ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Մինչ Վիլհէլմ կայսր կը մեծարուէր ի Լոնտոն, ֆրանսական դրօշը, զոր վեհաշուք կը կրէ ֆրանսական զրահաւոր նաւատորմը, կը մեծարուէր հիւսիսային ծովերուն մէջ, Սկանտինաւեան թերակղզւոյն եզերաց վրայ, ի Շուէտ։

Հեռագիրք ծանուցին արդէն թէ ֆրանսական նաւատորմն, ընդ հրամատարութեամբ Ժէրվէ ծովակալին, դէպ ի Քրոնշթատ ռուսական նաւահանգիստն ուղեւորելուն առթիւ, մեծ պատուովք ընդունուած է ի Ստոքհոլմ, թէ՛ շուէտեան իշխանութեանց և թէ շուէտացի ժողովրդեան կողմէ։

Շուէտի Ոսկար թագաւորն, որոյ պապն էր Մեծին Նափոլէոնի զօրավարներէն Պէռնատոտ, անցեալ տարի ըսաւ անգամ մը․ «Իմ իմացականութիւնս գերմանական է, իսկ սիրտս՝ ֆրանսական է»։

Եւ իւր ֆրանսասէր զգացումները Ն· Վեհափառութիւն պարզօրէն յայտնեց հետեւեալ բանախօսութեամբ, զոր արտասանեց ի պատիւ ֆրանսական նաւատորմին տուած հացկերոյթին մէջ։

«Տեա՛րք,—Բարեբաստ եմ շուրջս տեսնելով Ֆրանսական նաւատորմի այսքան սպաներ, և բարի գալուստ մաղթելով անոնց՝ Նախնի Վիքինկներու այս երկրին մէջ։

«Ես ես նաւազ մ՚եմ ձեզ նման։ Տասն տարեկան հասակիս մէջ հասարակ նաւաստի լինելով, պատանեկութիւնս անցուցի այն ժամանակի հին ոճով մարտանաւերուն մէջ, որք այնքան տարբեր էին մեր այս աւուր սքանչացման առարկայ եղած զրահաւորներէն, շրջուն սրընթացներէն և թորփիլարձակներէն։

«Ուղեւորութեանցս միջոցին, մեծաւ հետաքրքրութեամբ շրջեցայ ձեր պատերազմական նաւահանգիստներ և ձեր նաւախումբեր, և լաւագոյն յիշատակներուս կարգին մէջ են այն Ֆրանսացի ծովակալք զորս անձամբ ճանչայ, ինչպէս Պոտէն, Համլէն, Ժիւրիէն տը լա Կռավիէռ, տը լա Ռոնսիէռ, Լը Նուրի, Ռիկօ տը Ժընուլլի, Պուէ-Վիլլոմէ, Էքուէլման, Կառնիէ, Տիւբէռէ, և այլք բազումք։ Անոնցմէ ոմանք այնպիսի սէր ցուցուցին առ իս որ բնաւ միտքէս պիտի չելնէ։

«Շուէտացի և Նորվեկիացի բազմաթիւ սպայք ձեր նաւատորմին մէջ ծառայելու բախտն ունեցած են։ Երախտագիտութեամբ կը խոստովանին թէ ո՛րչափ օգտուած են կրթութեան և արուեստական փորձառութեան տեսակէտով, այլ մանաւանդ շնորհապարտ են սիրալիր վարմանց համար որով ընդունած էք զիրենք ձեր մարտանաւուց և ձեր նաւարանաց մէջ։ Այս սիրելի յիշատակներ իրենց սիրտերուն մէջ կ՚արծարծեն երիտասարդական եռանդն, իրենց արծաթազօծ մազերուն տակ։

«Բայց նաւազներու յատուկ բնական համակրանքէ զատ, ուրիշ պատճառ մ՚ես կայ որով կ՚ողջունեմ զձեզ ամենայն սիրով։

«Տեա՛րք, դուք ամենեքին Ֆրանսայի զաւակներն էք. Ֆրանսա եղած է նաեւ օրրանն իմ նախնեացս, իմ պապերուս, Պէռնատոտի և Պօշառնէի։

«Բաժակս կը պարպեմ ի պատիւ Ֆրանսայի նաւային բանակին, այն նաւատորմին որ երբեք չէ շեղած կարգապահութեան և պատուոյ մեծ և ազնիւ սկզբունքներէն։ Բաժակս կը պարպեմ ի պատիւ այն սպայից մարմնոյն որ յաղթութեան ինչպէս և դառնութեան աւուրց մէջ՝ կարողացաւ միշտ ընծայել գեղեցկագոյն օրինակներն քաջութեան և ճարտարութեան, անձնուիրութեան, հաւատարմութեան և հայրենասիրութեան։ Ֆրանսական նաւատորմի՛ն կենաց։»

Ժէրվէ ծովակալին պատասխանէն ետքը, Ոսկար թագաւոր վերստին խօսեցաւ, շնորհակալութիւն յայտնելով առ Պ· Քառնօ՝ համակրական ցոյց մ՚ընելուն համար՝ այսպիսի մեծ նաւատորմ՚ մը ղրկելով Շուէտի ջուրերն, և բաժակ առաջարկեց Հանրապետութեան Նախագահին կենաց։

Ֆրանսական դեսպանն արժանապէս պատասխանեց, ի վեր հանելով Ֆրանսայի և Շուէտի դարաւոր բարեկամութիւնը։

⁂

ՍՕՍԻԷ ԶՕՐԱՎԱՐ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ

Ֆրանսական բանակին նշանաւորագոյն պետերէն մին կը նկատուի Սօսիէ զօրավար, Փարիզի զինուորական կառավարիչն, որ իւր զինուորական ճարտարութեան հաւասար իւր ուղղամտութեամբ ընդհանուր համարում կը վայելէ ազգին ամեն մասանց մէջ։

Ֆրանսայի պահեստի զօրաց և երկրային կոչուած վերջին պահեստի զօրաց սպայք տարին մէկ անգամ հացկերոյթ կու տան պատերազմական նախարարին։ Պ տը Ֆրէյսինէ, որ զօրապետներուն հացկերոյթ կու տար նոյն օր, իւր կողմէ փոխանորդաբար ուղարկեց զՍօսիէ զօրավար, որ քանի մը ուշագրաւ խօսքեր ըսաւ այս առթիւ·

«Բացատրութեան անգամ չի կարօտիր այն համակիր հետաքրքրութիւնն որով բանակին պետերն և ես կը դիտենք երկրային բանակին ընթացքն և զարգացումն։ Եթէ ակնարկնիդ ուղղէք մեր սահմանագլուխներէն անդին, պիտի տեսնէք որ մեծ Տէրութիւնք, մեր դրացիք, կազմած են՝ չեմ ըսեր մեզ դէմ՝ բայց իրենց մէջ, ընդարձակ դաշնակցութիւն մը, խաղաղութեան դաշնակցութիւն կոչուած, որ կը կրթնի ահարկու սպառազինութեանց։ Ֆրանսա եւս հարկադրեցաւ նոյն ճամբուն մէջ մտնել, և իւր խաղաղասէր դիտումները ցոյց տալ՝ զինուց ներքեւ առնլով մարտիկներու ամենէն ահեղի գումարումն որ երբեք պատսպարուած լինի եռագոյն դրօշին ծալքերուն տակ։

«Արդ, մեր ազգային զօրութեանց հանդիսութեան մէջ, երկրային բանակն հարկաւ կարեւորագոյն նեցուկն համարելի է։ Ուստի, չպիտի զարմանաք տեսնելով որ ամեն առթիւ կը ջանամ ամրապնդել եղբայրակցութեան և ընկերակցութեան կապերն, որք ի դէպ ժամու պիտի ապահովեն մեր ապագայ յաջողութիւնները։ Եւ քանի որ մեր յաջողուածոց վրայ կը խօսիմ, ներեցէք որ զգուշացնեմ զձեզ չափազանց վստահութիւն ընելէ պատերազմական գործեաց վրայ, որովք իրարու դէմ կը մրցին զինուորական ազգերն։ Իրաւ, անծուխ վառօդ, Մելինիդ հզօր միջոցներ են. բայց այս անընդհատ գիտական յառաջդիմութեանց ժամանակին մէջ ո՞վ կրնայ երաշխաւորել թէ զինուորական վերջին և կարեւորագոյն գիւտին մենաշնորհը մեզ պիտի պատկանի։

«Բարեբախտաբար, Տեա՛րք, հոգ չէ՛ յաղթութեան գաղտնիքն։

«Ամեն ժամանակ, յաղթութեան գաղտնիքը կայացած է զինուորին բարոյական զօրութեան մէջ, որ կատարելագոյն պատերազմական մեքենաներէն այլապէս ահարկու է ռազմադաշտին վրայ։

«Եւ զայս բարոյական քաջութիւն կը գտնենք մեր պետերուն անձնուէր մնալով, համերաշխօրէն ուղղելով մեր ջանքեր, մեր իրաւանց գիտակցութիւնը կրելով, և մեր հայրենի բնավայրերուն պաշտպանութեան զմեզ ամբողջովին զոհելու մշտապատրաստ գտնուելով։ Ահա՛ այսպիսի զգացմամբք պիտի ոգեւորուինք վտանգի այն օրն ուր ձեռք ձեռքի տուած և մեր կուրծքերը մէկ գծի վրայ շարած՝ պիտի քալենք թշնամւոյն դէմ։»

Սօսիէ զօրավար վերջացուց՝ բաժակ առաջարկելով Պ· Քառնոյի կենաց։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թայմզ կը ծանուցանէ թէ անցեալ չորեքշաբթի Անգլիոյ Պանքայէն մէկ միլիոն ոսկի ետ առնուած լինելով, որոյ 750 հազարն ի ձեռն Պարոնայց Ն· Մ· Ռոշիլտի և Ընկ·ոց՝ ի հաշիւ Ռուսիոյ, զեղչի սակի բարձրացում մը յառաջ եկած է եռամսեայ պանքայի թղթոց վրայ, որք $1\frac{5}{8}$էն $1\frac{3}{4}$ առ 100ով կը փոխանակուին։ Ոսկւոյ ուրիշ գումար ալ պիտի ղրկուի Ռուսիա, եւ Գերմանիոյ համար ալ ոսկի կը խնդրուի։ Եւ յետոյ, շատ չանցած մեծաքանակ ոսկեդրամ պիտի ղրկուի ի Միացեալ Նահանգս, (ամերիկեան ար- [illegible] կարծեր որ դրամի այժմեան աժան սակն աւելի երկար տեւէ, և կ՚ըսէ թէ եռամսեայ պանքայի թղթին վրայ զեղչի սակը շատ չանցած պիտի բարձրանայ Պանքայի պաշտօնական սակին, որ է այժմ երկուք ու կէս առ 100։

—Թայմզ կը ծանուցանէ նաեւ թէ Լոնտոնի Ուէսթ-էնտի հարուստ շրջանակին մասնաւոր սեղանաւորներէն մին որոշած է պարբերաբար իւր հաշուեկշիռն հրատարակել և հասարակութեան ներկայացնել, սովորութիւն մը զոր այժմ ի կիր կ՚առնուն Միջնաքաղաքի (Սիթի) մեծ հրապարակին ամեն մասնաւոր դրամատունք։ Այս կերպիւ ժողովուրդը պիտի գիտնայ ամեն վայրկեան ո՛չ միայն հասարակային պանքաներուն այլ և անհատական պանքաներուն մէջ ո՛րչափ պատրաստ դրամ և գոյք գտնուիլը։

—Պելճիոյ սեղանաւորական թերթ մը կ՚ըսէ թէ Պ· Վինսընդ Քայլարտի Եւրոպա գալն և օսմ· արժետեարց հետ տեսակցութիւնն ուժ կու տան այն զրոյցին թէ Օսմ· քոնսոլիտէ պարտքը վերակազմելու խորհուրդը չէ թողուած։ Այս վերակազմութիւն տեղի ունենայ թէ ոչ, ստոյգ է թէ, կ՚ըսէ յիշեալ թերթը, Թուրքիոյ կառավարութեան կողմէ արժետեարց թողեալ տուրքերուն հասոյթն աւելնալու վրայ է, և նոր երկաթուղիք կարեւոր մղում մը պիտի տան Փոքր Ասիոյ տնտեսական զարգացմանց։

—Խօսք կայ թէ Ռուսիոյ 4%, 5% և 6% տոկոսաբեր ներքին և արտաքին զանազան փոխառութիւնք միօրինակ $3\frac{1}{2}$% պարտքի մը պիտի վերածուին։

⁂

ԱՆԳԼԻՈՅ ՈՍԿԻ ԴՐԱՄՆ ԵՒ ՈՍԿԵԴՐԱՄՈՑ ՄԱՇՈՒՄՆ

Անգլիոյ մէջ օրուան խնդիրն ոսկեդրամի խնդիրն է։ Ո՛չ թէ Անգլիոյ Պանքայէն Ռուսիոյ հաշւոյն ետ առնուող միլիոնաւոր ոսկւոյ խնդիրն. որովհետեւ Ռուսիոյ այս աւանդն իւր ուրիշ աւանդներուն նման գէշ գործածուած չէր, և Անգլիոյ Պանքան պայմանեալ ժամուն ճշդիւ կը համրէ միլիոններն։ Օրուան խնդիրն է ելմտական նախարար Պ· Կոշընի ծրագիրն, որով Խորհրդարանին կ՚առաջարկէ կարեւոր զոհողութիւն մ՚ընել՝ հրապարակին վրայ գտնուող և իրենց օրինական ծանրութիւնը կորուսած ոսկեդրամներն ետ առնելու և անոնց տեղ նոր ոսկեդրամ ի շրջաբերութիւն հանելու համար։

⁂

Պ· Կոշըն կը հաշուէ թէ հրապարակի վրայ 73 միլիոն անգլ· ոսկւոյ արժողութեամբ ամբողջ ոսկի և կէս ոսկի կան, և ոսկիներուն 46 %ն, իսկ կէս ոսկիներուն 70 %ը թեթեւ են, այսինքն՝ իրենց օրինական կշիռը կորուսած։ Ուրեմն, իբր 30 միլիոն ոսկի կայ զոր փոխել պէտք է։ Մինչեւ ցարդ այս մաշած ո[illegible] զայն ի Պանքա բերողին, որ տարբերութիւնը կը վճարէր, և Պանքան զայն կշռելով, նոր ոսկի կու տար։ Ճիշդ այս պատճառաւ, ո՛չ ոք պակաս ոսկի կը տանի Պանքային։ Պակաս ոսկիները կը մնան հրապարակին վրայ, և չկարծէք թէ բանի մը չեն վնասեր։ Ոսկեդրամին իւր ճիշդ արժէքը կորուսանելուն հետեւանքն այն կը լինի որ ապրանաց գինը վրայ կը դնէ։ Հաշուուած է թէ անգլիական ոսկի մը իբր 18 տարւոյ շրջաբերութենէ ետքն իւր օրինական կշիռը կը կորուսանէ, իսկ կէս ոսկին կշիռը կը կորուսանէ ի հրապարակ ելնելէն իբր 10 տարի ետքն։ Արդ, հրապարակի վրայ գտնուող ոսկիներուն և կէս ոսկիներուն մեծագոյն մասն աւելի տարիքոտ են։ Անցեալ օր «Սնանկ Պետութեանց և Խանգարեալ Ելեւմտից» վրայ յօդուածին մէջ ըսուած էր թէ իւր դրամական վարկին հոգածու Տէրութեան մը գլխաւոր պարտաւորութիւններէն մին ալ իւր դրամոց արժէքը պահելն է։ Արդ, Պ· Կոշըն իրաւամբ կը յայտնէ թէ Անգլիոյ համար մեծ պակասութիւն մ՚է որ իւր ոսկի դրամոց մեծ մասն իրօք այլ եւս չարժեր իւր անուանական գինն։ Առաջին հայեացքով անզգալի, բայց և այնպէս իրական խանգարում մը յառաջ կը բերէ այս վիճակ դրամական և առեւտրական հրապարակաց վրայ։ Նոր և ամբողջ ոսկին օտար երկիր կը ղրկուի միշտ, իսկ պակաս ոսկին կը մնայ ժողովրդեան ձեռքը։ Վաճառականն և սեղանաւորն ալ իրենց գործողութիւնները կը համաձայնեցնեն ոսկւոյն ո՛չ թէ անուանական գնոյն այլ իրական ծանրութեան։

Յիշեալ 30 միլիոն պակասեալ ոսկին հրապարակէն վերցնելու և նորահատ ոսկի հանելու համար, Պ· Կոշըն 400,000 անգլ· ոսկւոյ ծախք կը տեսնէ, որուն պէտք եղած արտօնութիւնը կը խնդրէ Երեսփ· ժողովէն։ Հետաքրքրաշարժ բանը սա է որ այն օրն ուր Պ· Կոշըն այս առաջարկը կը բերէր Ժողովոյն, անդին Փողերանոցի պաշտօնատան մէջ աւանդական արարողութիւն մը կը կատարուէր,—ի հրապարակ հանուելիք ոսկիներուն կշիռն և ոսկւոյն ազնուութեան աստիճանն (տիտր) վաւերացնելու գործողութիւնն, որ հանդիսապէս կը կատարուի, հասարակութիւնն ի վկայութիւն կոչուելով թէ իրեն տրուելիք ոսկիներն ամեն օրինական պայմանները կը կրեն լիովին։ Բայց այս ամենայն խնամով հանուած ոսկին՝ Փողերանոցէն ելնելուն պէս՝ ինքն իւր գլխուն կը թողուի, այլ եւս հարցնող չի լիներ թէ ի՛նչ եղաւ, ո՛ւր մնաց։ Ոչ ոք իւր ձեռքը գտնուող պակասեալ ոսկին փոյթ կ՚ընէ Փողերանոցին տանիլ, տարբերութիւնը չտուժելու համար. զի Փողերանոցն ամեն դրամ կշռելով կ՚առնու։ Պակասեալ ոսկին ընդունողը գիտութեամբ կը խաբուի, ինքն ալ ուրիշի մը տալով գիտութեամբ կը խաբէ զնա։ [illegible] յացման առթիւ ելմտագէտք կը պահանջեն որ կանոնաւոր դրութիւն մը հաստատուի՝ պարբերաբար հրապարակէն ժողվելու պակասեալ ոսկիներն և անոնց տեղ նորեր տալու՝ հանրութեան ծախիւք, քանի որ անհատական շահերէն վեր հանրային շահերն են որք կը վնասին խանգարեալ շրջաբերութենէն։

⁂

Անգլիոյ մէջ ոսկեդրամի շրջաբերումը պիտի նուազի այն օրն ուր ընդունուի Պ· Կոշընի մէկ ուրիշ ծրագիրն, այսինքն՝ մէկ ոսկինոց պանքատոմսեր հանուիլն, որք աւելի դիւրաւ կրնան գործածուիլ, և որոց քանակութեան համեմատութեամբ ոսկի կը վերադառնայ Պետութեան, զօրացնելով Անգլիոյ Պանքային, այսինքն երկրին ոսկեդրամի պահեստն։

Արդէն պանքատոմս և չէքն յԱնգլիա ա՛յն աստիճան մուտ գտած են բարուց մէջ որ հնչուն դրամի շատ պէտք չեն թողուր, և ասո՛վ հանդերձ 73 միլիոն ստէրլինի ոսկեդրամ կը գտնուի Անգլիոյ ժողովրդեան ձեռքն։ Այս գումարէն մէկ կարեւոր մասին աչք տնկած է Պ· Կոշըն, փափաք յայտնելով տեսնել զայն «Անգլիոյ Պանքային դրամարկղներուն մէջ, քան հասարակութեան բաճկոնի գրպանին մէջ»։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Անցեալ սեպտ·ին Զուիցերիոյ Թիչինօ իտալախօս գաւառին մէջ ժողովրդեան մէկ մասն որոշեալ շրջանակէն դուրս ելնելով փոխեր էին գաւառին վարչութեան կերպն, որովհետեւ կը գանգատէին թէ չափազանց անդրալեռնական ուղղութիւն մը կը տիրէ գաւառին վարչութեան։ Այս ձեռնարկութեան հեղինակներէն 21 հոգիք դատի ենթարկեցան, և որովհետեւ ի Թիչինօ կիրքերը տակաւին յոյժ բորբոքեալ էին, դաշնակցային իշխանութիւնք պատշաճ դատեցին խնդիրն յանձնել Զուրիխի եղեռնադատ ատեանին, որ 15 օր դատը մտիկ ընելէն յետոյ անպարտ վճռեց յիշեալ անձինքն, որոց արձակման ի լուր, Պելլինզոնայի (Թիչինոյի գլխաւոր քաղաքին) մէջ հանրային մեծ ցնծութեան արտայայտութիւնք եղան, և Զուիցերիոյ ամեն կողմը ժողովուրդն համակրեցաւ արձակեալներուն։ Արդէն, ընդհանուր դատախազը ճանչած էր այս մարդոց անմեղութիւնն, և երդուեալք խորհրդակցութեան սենեակը չքաշուած, դաշնակցային կառավարութեան ներկայացուցիչ Պ· Քունցլի, որ անցեալ սեպտ·ին ի Պելլինզոնա ղրկուած էր բարեկարգութիւնը վերահաստատելու, եւ ներկայ էր դատին, ելաւ ամբաստանելոց ձեռքը սեղմեց մի առ մի, հրապարակաւ ցոյց տալով թէ այս մարդիկ անձնապէս պատասխանատու չեն։ Ուստի, երդուեալոց արտասանած վճիռը բերկրանք միայն պատճառեց, [illegible]

⁂

ՎԻՔԹՈՌ ՆՈՒԱՌ

Ֆրանսական Երկրորդ Կայսրութեան վերջերն, 1869ին, ողբալի դէպք մը պատահեցաւ ի Փարիզ։ Պ· Ռօշֆօռի թերթին մէջ, կայսերական գերդաստանին պատկանող Պիեռ Պօնաբարդ իշխանին հետ բանակռիւ մը սկսած լինելով, յօդուածագիր Պ· Կրուսէ իւր բարեկամներէն երկուքը ղրկեց իշխանին մօտ՝ զոհացում պահանջելու, այսինքն՝ մենամարտի հրաւէր ըրաւ։ Պատուիրակներէն մին էր Վիքթոռ Նուառ անուն հանրապետական երիտասարդ խմբագիր մը, որ այն տեսակցութեան պահուն ինչպէս որ է վէճի կը բռնուի իշխանին հետ, որ ըէվոլվըր մը քաշելով կը սպաննէ զնա։ Իշխանն առաջի դատարանին յայտարարեց թէ ինքնապաշտպանութեան համար կրակ ըրած էր, զի երկու վկայք իւր վրայ յարձակեր էին։ Ողջ մնացող վկայն ամեն պատասխանատուութիւն իշխանին վրայ թողուց։ Երդուեալք, իշխանն անպարտ արձակելով հանդերձ, դատապարտեցին զնա 25,000 ֆր· վճարել դժբախտ երիտա-

---

—)(64)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕՊԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

—Օ՛հ, ո՛չ, տիկին։ Թիկնաթոռ մը առէք և իր մօտը նստեցէք։ Մինակ պիտի չզգայ ինքզինքն և ատիկա լաւ է իրեն համար. բայց պէտք չէ որ յոգնի, խօսքով կամ նոյն իսկ միտքով։ Առաւօտեան ժամը իննին հոս եմ ես։ Մնաք բարով, տիկին, յարգանքներս կը մատուցանեմ ձեզ։

Մեկնեցաւ, մեծարանօք բարեւելով զայն, և կոմսն, որ իր ետեւէն կուգար, ըսաւ իր կնոջ·

—Մի՛ նեղուիք, սիրելիս։ Ժամ մը չանցած ես հոս կ՚ըլլամ, և կրնաք տուն դառնալ։

Երբ դուրս ելան, կոմսուհին մտիկ ըրաւ վարի դրան գոցուելուն ձայնն, յետոյ փողոցին մէջ հեռացող կառքին աղմուկը։

Սպասաւորն ու խոհարարուհին սենեակին մէջ մնացած էին, հրամանի սպասելով։ Կոմսուհին ճամբեց զանոնք։

—Գացէք, ըսաւ, պէտք ունեցած ատենս կը կանչեմ ես։

Անոնք ալ գացին, և մինակ մնաց նըկարչին քով։

Անկողնոյն մօտ եկաւ նորէն, և ձեռքերը բարձին երկու եզերքը դնելով, այն սիրեցեալ գլխուն երկու կողմը, ծռեցաւ զայն դիտելու համար։ Յետոյ հարցուց, այնչափ իր դէմքն անոր դէմքին մօտեցնելով որ կարծես բառերն անոր մորթին վրայ կը փչէր·

—Դո՞ւք նետուեցաք այդ կառքին տակ։

Պէռթէն պատասխանեց, ջանալով միշտ ժպտիլ·

—Ոչ, անիկա իմ վրաս նետուեցաւ։

—Սո՛ւտ է, դուք նետուած էք·

—Ոչ, կը պնդեմ որ ա՛ն է։

Լռութեան քանի մը վայրկեաններէ յետոյ, այն վայրկեաններէն յորս հոգիները կարծես գիրար կը գրկեն նայուածքներու մէջ, կոմսուհին մրմնջեց·

—Օ՛հ, սիրելի՛, սիրելի՛ Օլիվիէս, երբոր կը մտածեմ որ թո՛ղ տուի ձեզ մեկնիլ, վար չզրի՛ զձեզ…։

Պէռթէն պատասխանեց համոզմամբ·

—Օր մը չէ օր մը պիտի պատահէր ատիկա։

Նորէն իրարու նայեցան, ջանալով իրենց ամենէն գաղտնի մտածումները թափանցել։ Նկարիչը շարունակեց·

—Չեմ յուսար որ ազէկնամ։ Ցաւերս շատ սաստիկ են·

Կոմսուհին թոթովեց·

—Շա՞տ կը ցաւի։

—Օ՛հ, այո։

Քիչ մը աւելի ծռելով, կոմսուհին անոր ճակտին, յետոյ աչքերուն, յետոյ այտերուն վրայ յամր, թեթեւ, խնամքներու պէս փափուկ համբոյրներ պտըտցուց։ Հազիւ շրթունքին ծայրովը անոր կը դպչէր, այն շունչի փոքր ձայնովը զոր կը հանեն տղաք երբոր պագնեն։ Եւ երկար, շատ երկար տեւեց ասիկա։ Անոր վրայ կը տեղացնէր այդ մեղմ ու փոքրիկ գգուանքներու անձրեւն որ կարծես զայն կը հանդարտեցնէր, կը զովացնէր, որովհետեւ կծկուած դէմքն հիմայ առաջուան չափ չէր սարսռար։

Յետոյ ըսաւ·

—Անի՛։

Կոմսուհին համբոյրները դադրեցուց ու մտիկ ըրաւ·

—Ի՞նչ է, բարեկամս։

—Պէտք է որ խոստում մը ընէք ինծ։

—Ինչ որ կ՚ուզէք կը խոստանամ։

—Եթէ մինչեւ լոյս չմեռնիմ, երդում ըրէք որ Անէթն անգամ մը, գոնէ անգամ մը պիտի բերէք հոս։ Կ՚ուզէի որ զայն չտեսած չմեռնէի…։ Ո՞վ գիտէ… վաղը… այս ատեն… թերեւս… անշուշտ… աչքերս ի սպառ փակած պիտի ըլլամ… և ալ զձեզ պիտի չտեսնեմ… ե՛ս… ոչ զձեզ… ոչ անիկա…

Կոմսուհին ընդմիջեց, սիրտը բզքըտուած·

—Օ՛հ, լռեցէք… լռեցէք… այո, կը խոստանամ զայն հոս բերել։

—Կ՚երդնո՞ւք։

—Կ՚երդնում, բարեկամս…։ Բայց լռեցէ՛ք, ա՛լ մի խօսիք։ Շատ դէշ կ՚ըլլամ կոր… լռեցէ՛ք։

Վիրաւորելոյն դէմքին ամբողջ գիծերն երագ ջղաձգում մը ունեցան. յետոյ երբ նորէն հանդարտութիւն եկաւ վրան, ըսաւ·

—Եթէ քանի մը վայրկեան միայն ունինք իրարու հետ անցընելու, չկորսնցընենք զանոնք, օգուտ քաղենք անոնցմէ մնաք բարով ըսելու համար։ Զձեզ ո՛րչափ սիրեցի ես…

Կոմսուհին հառաչեց·

—Եւ ես… ո՛րչափ կը սիրեմ զձեզ տակաւին։

Նկարիչն ըսաւ·

—Ձեր շնորհիւ միայն երջանկութիւն վայելեցի։ Վերջին օրերը միայն դառն եղան…։ Յանցանքը ձերը չէ…։ Ա՛խ, խե՛ղճ Անի… կեանքը ի՛նչպէս տխուր է երբեմն… եւ ի՛նչ դժուար է մեռնիլը…։

—Լռեցէք, Օլիվիէ։ Կը պաղատիմ։

Նկարիչը կը շարունակէր, առանց մըտիկ ընելու·

—Ի՛նչպէս երջանիկ մարդ մը պիտի ըլլայի ես, եթէ աղջիկնիդ չըլլար…։

Լռեցէ՛ք… Աստուա՛ծ իմ… լըռեցէ՛ք։

Պէռթէն կարծես աւելի կը խորհէր քան թէ կը խօսէր։

—Ա՛հ, անիկա որ այս կեանքն ստեղծած ու մարդոց ծնունդ տուած է, շատ կոյր կամ շատ չար է եղեր…

—Օլիվիէ, կը պաղատիմ… եթէ երբեք սիրած էք զիս, լռեցէք… ալ մի՛ խօսիք այդպէս։

Պէռթէն նայեցաւ անոր որ իր վրայ ծռած էր, ինքն ալ այնչափ կապարագոյն որ օրհասականի մը երեւոյթն ունէր, և լռեց։

Կոմսուհին նստաւ այն ատեն թիկնաթոռին վրայ անկողնոյն քովիկը, և սաւանին վրայ երկնցած անոր ձեռքը բռնեց·

—Հիմայ, կ՚արգիլեմ ձեզ խօսիլն, ըսաւ։ Ալ մի՛ շարժիք, եւ իմ վրաս խորհեցէք ինչպէս ես ձեր վրայ կը խորհիմ։

Նորէն սկսան իրարու նայիլ, անշարժ, իրարու հետ կապուած իրենց մատներուն հրատոչոր հպմամբը։ Կոմսուհին կը սեղմէր, պզտիկ ցնցումներով, այն տենդագին ձեռքը զոր բռնած էր, եւ Պէռթէն կը պատասխանէր անոր կոչումներուն մատները քիչ մը գոցելով։ Այս սեղմումներէն իւրաքանչիւրն իրենց բան մը կ՚ըսէր, իրենց վերջացած անցեալէն կտոր մը կ՚արթնցնէր, իրենց մտքին մէջ իրենց սիրոյն մոռցեալ յիշատակները կը յուզէր։ Ասոնցմէ իւրաքանչիւրը գաղտնի հարցում մըն էր, ասոնցմէ իւրաքանչիւրը խորհրդաւոր պատասխան մըն էր, տխուր հարցումներ ու տխուր պատասխաններ, հին սիրոյ մը այդ «կը յիշէ՞ք»ները։

Իրենց մտքերն այս ողբալի ժամադրութեան մէջ, որ թերեւս վերջինը պիտի ըլլար, ամ առ ամ ետ կ՚երթային իրենց սիրոյն պատմութեան մէջ. և սենեկին մէջ կրակին ճարճատումը միայն կը լսուէր։

Յանկարծ նկարիչն ըսաւ, կարծես երազէ մը արթննալով, սարսափի ընդոստմամբ մը·

—Նամակնե՛րդ։

Կոմսուհին հարցուց·

—Ի՞նչ, նամակնե՞րս։

—Կրնայ ըլլալ որ մեռնիմ առանց կարենալու զայնս ջնջել։

Կոմսուհին գոչեց·

—Է՛հ, հո՞գս է։ Ա՛տ պիտի մտածէի։ Թող գտնեն ու կարդան, խերն անիծեմ ամենուն ալ։

Նկարիչը պատասխանեց·

—Ոչ, չեմ ուզեր։ Ոտքի ելէք, Անի։ Գրասեղանիս վարի դարակը բացէք, մեծը. ամենքն ալ հոն են, ամենքն ալ։ Պէտք է առնել կրակը ձգել։

Կոմսուհին տեղէն չէր շարժեր և կը մնար գամուած, որպէս թէ վատութիւն մը յորդորէր իրեն ընել։

Պէռթէն նորէն ըսաւ·

—Անի, կը պաղատիմ։ Թէ որ չընէք ատիկա, պիտի տանջուիմ, պիտի գրգռուիմ, պիտի խենդենամ։ Չէ՞ք մտածեր որ կրնան ո եւ է մէկուն, նօտարի մը, սպասաւորի մը… ու նոյն իսկ ձեր ամուսնոյն ձեռքն իյնալ… Չեմ ուզեր…

Կոմսուհին ոտքի ելաւ, դեռ վարանելով ու ըսելով·

—Ոչ, շատ դառն, շատ անգութ բան է այս։ Ինծ կը թուի որ երկուքիս սրտերն այրել կու տաք ինծ։

Պէռթէն կը պաղատէր, դէմքն անձկութենէն այլայլած։

(Շարունակելի)

սարդին ընտանեաց։ Այս արկած շատ կուրեց օրուան իշխանութեան վարկն։ Ցորէ անոր Վիքթոռ Նուառ իբրեւ Երկրորդ Կայսրութեան զոհ մը կը նկատուէր, եւ անցեալ շաբթուն Փարիզի Բէռ Լաշէզի գերեզմանատան մէջ անոր ի պատիւ կառուցեալ յիշատակարանին հանդիսաւոր բացումը կատարեցաւ, որ Հանրապետականաց առիթ տուաւ պախարակելու Նաբոլէոն Գ.ի վարչութիւնն, և սորա վերջին նախարարապետը՝ Պ. Էմիլ Օլիվիէ՝ պաշտպանեց զնա, գրելով Ֆիկարոյի մէջ թէ այն վարչութեան վերջերն այնպիսի Թոյլատուութիւնք և ազատութիւնք հաստատուած էին զորս այսօր իսկ Հանրապետութիւնը կը զլանայ Ֆրանսայի։

* * *

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ինչպէս երեկի հեռագրէն ալ կ'երեւէր, ի Լոնտոն «Փլաթա գետի Անգլիական Պանքա» անուն դրամատունն իւր վճարումները դադրեցուցած է։ Մեծաւ մասամբ Արժանթինի գործոց մէջ բռնուած էր։ Կը յուսացուի սակայն թէ գոհացուցիչ կարգադրութիւն մը պիտի լինի պահանջատիրաց հետ. զի չորս միլիոն ոսկւոյ պարտուց դէմ վեց միլիոն ոսկւոյ գոյք կան, թէեւ մեծ մասամբ այնպիսի Թուղթեր որք անմիջապէս դրամի չեն կրնար վերածուիլ։ Այս ցաւալի դէպք կը ցուցնէ թէ Արժանթինի սեղանաւորական ձախողուածոց Լոնտոնի հրապարակին վրայ պատճառած վէրքերը դեռ չեն բուժուած բոլորովին։

* * *

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պուլկարիոյ Ֆերտինանտ իշխանն և Միլան Նախորդ Թագաւորն ի Քարլսպատ գտնուած միջոցին սիրով տեսակցեցան իրարու հետ, և քանիցս մեկտեղ ճաշեցին։ Պուլկարիոյ իշխանը շատ ժողովրդականութիւն վայելեց այն միջազգային զբօսավայրին մէջ, ընկերական բարեհամբոյր բնաւորութիւն մը ցուցնելով։

—Սերպք և Պուլկարք կ'երեւի թէ մինչ դեռ չեն իրարու հետ։ Անցեալ ուրբաթ, սահմանագլխոյ մօտ Գուլայի պուլկար պահակազօրաց սպայք ճաշի հրաւէր ղրկեցին մօտակայ Զայչարի սերպ պահակազօրաց սպայներուն։ Ճաշը տեղի ունեցաւ ի Վրշքա-Չուքա, սահմանաց վրայ։ Պուլկարաց եւ Սերպաց կողմէ կային քանի մը բարձրաստիճան սպայք։ Զայչարի սերպ կառավարիչն եւ երեւելիք ալ ներկայ էին։ Պուլկարաց զինուորական նուագախումբ և սերպ Գնչուներու երաժշտախումբ մը հացկերոյթը կ'ոգեւորէին։ Շատ մը բաժակներ առաջարկուեցան։ Առաւելագոյն ծափահարութեամբք ընդունուեցաւ սերպ կառավարչին բաժակաճառն, որ երկուց ազգաց համաձայնութիւնն եւ ներդաշնակ գործակցութիւնը փառաւորեց, իրենց ազգային շահերը պաշտպանելու լաւագոյն միջոց համարելով զայսոնք։ Խրախճանութիւնն երկար տեւեց, և գիշերն ուշ ժամանակ բաժնուեցան Սերպք եւ Պուլկարք։ Հետեւեալ օրը, Զայչարի սերպ լրագիրն յօդուած մը հրատարակելով, յանուն սերպ իշխանութեանց և բնակչաց համակրանօք ողջունեց երկուց ազգաց սպայներուն եղբայրակցութեան սրտագրաւ ցոյցը։

* * *

Ի ՊՈՒՔՐԷՇ

Ի Պուքրէշ ո՛չ միայն մեծանուն Թագուհի մը կայ որ հռչակաւոր բանաստեղծ մ'է միանգամայն. ո՛չ միայն Թագուհիութեան Թեկնածու Օրիորդ մը կայ որ գո՛նէ արդի Թագուհւոյն չափ բանաստեղծական տաղանդ ունի, այլ և կայ փաստաբանուհի մը։

Օր. Պիլչէգա, իւր իրաւագիտական ուսումները փայլուն քննութեամբք պսակելով, փաստաբանի վկայական ստացաւ, զոր վաւերացուց փաստաբանական միութեան վարչական խորհուրդն, և Վերաքննիչ Ատենի ընդհանուր դատախազն եւս հաւանեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովոյ Ներկայ Նստաշրջանի Գ. գումարումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ օր, 12 Յուլիս, ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ, և իւր Օրակարգն է՝

Ա.—Ընտրութիւն Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց.

Բ.—Տեղեկագիր երեսփոխ. պաշտօնավարութեան Ազգային Վարչութեան Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց.

Գ.—Հաշուեցոյց Ազգային Կեդր. Սնտուկի Նախընթաց երկու տարիներու.

(Տեղեկագիր Քննիչ Յանձնաժողովոյ)

Ատեանը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 3ին և տեւէ մինչեւ 6ը։

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք ներկայ գտնիլ սոյն Նստին և մասնակցիլ Ժողովոյ աշխատութեանց։

Մնամք աղօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

10 Յուլիս 1891
Կ. Պոլիս

Կրօնական Ժողովոյ ընտրելեաց եռապատիկ ցանկին համեմատականի միացած մասին քուէարկութիւնն ևս կատարուեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան ընդ հսկողութեամբ Եկեղեցական Համագումար Ժողովոյ դիւանին։

Առաջին քուէարկութենէն, որուն մասնակցած էին 23 քուէարկուք, բացարձակ քուէ ստացած են.

			Քուէ
Գրիգորիս	Արքեպիսկ.	Յովհաննէսեան	22
Գրիգորիս	Եպիսկոպոս	Ալէաթճեան	21
Մատթէոս	Եպիսկոպոս	Իզմիրլեան	20
Մելքիսեդէկ	»	Մուրատեան	20
Գէորգ	Ծ. Վրդ.	Իւթիւճեան	20
Գաբրիէլ	» »	Ճէվահիրճեան	19
Միքայէլ	Ա. Քհյ.	Վարժապետեան	19
Յովհաննէս	»	Շահպազեան	19
Վահան	»	Գրիգորեան	19
Գաբրիէլ	»	Խանճեան	19
Մովսէս	Ծ. Վրդ.	Կէօմիւշկեան	18
Արիստակէս	Քհյ.	Զիզմէճեան	18
Արիստակէս	Ա. »	Մամբրէեան	17
Խորէն	» »	Փէհլիվանեան	17
Խաչատուր	Քհյ. Տ.	Գաբրիէլեան	16
Իգնատիոս	Ծ. Վրդ.	Շիշէճեան	15
Արիստակէս	Եպիսկ.	Դերձակեան	14
Գարեգին	Ծ. Վրդ.	Թաթարեան	14
Եղիշէ	Ա. Քհյ.	Սէրէնեան	14
Վրթանէս	Քհյ.	Դաբբինեան	14
Վրթանէս	»	Պալեան	14
Կարապետ	»	Սանտալճեան	13
Գրիգոր	Ծ. Վրդ.	Աբարդեան	13
Թադէոս	Քհյ.	Սիմէոնեան	12

Համեմատականի ընտրութիւնն, որուն մասնակցած են 21 քուէարկուք, հետեւեալ արդիւնքը տուած է,

Յովհաննէս	Ա. Քհյ.	Արսէնեան	18
Միքայէլ	Քհյ.	Աչճեան	17
Վահրամ	Եպիսկ.	Մանկունի	16
Յովհաննէս	Ա. Քհյ.	Հինքեարպէյէնտի	16
Արսէն	Քհյ. Տ.	Յովհաննէսեան	16
Խոսրով	Քհյ.	Գալֆաքճեան	15
Խաչատուր	»	Դերձակեան	15
Ղեւոնդ	» Տ.	Մարուքեան	14
Մեսրոպ	» »	Մեսրոպեան	14
Կոմիտաս	»	Սպեան	13
Թադէոս	»	Թաթարեան	12
Գարեգին	»	Պասմաճեան	12
Սարգիս	» Տ.	Սարգսեան	12
Ներսէս	» »	Նազիկեան	12
Գէորգ	»	Անդրանիկեան	12
Եղնիկ	Վրդ.	Գալֆաքճեան	11
Գրիգոր	Քհյ.	Պէրպէրեան	11
Պետրոս	»	Պետրոսեան	11

Կրօնական Ժողովոյ ընտրելեաց եռապատիկ ցանկն այսպէս պատրաստուած ըլլալով, պիտի ներկայացուի Ազգային Ժողովոյ յառաջիկայ ուրբաթ աւուր նստին։

ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՊԱՏՈՒԵԼՒՈՅՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

Խաչատուր Միսաքեան Պատուելւոյն մահէն ետքը իւր գրքերն և Թղթերը կնքոյ ներքեւ առնուած էին։ Որովհետեւ ամուրի էր, և շատ անգամ բարեսիրտ և գրասէր աշակերտաց և Թաղեցւոց աջակցութեան և խնամոց կարօտ մնացած էր, իւր ժառանգութեան կարգադրութիւնն և իւր Թղթոց քննութիւնն ստանձնեց յանձնաժողով մը, նախագահութեամբ Ալէաթճեան Գեր. Գրիգորիս Սրբազանի, և անդամակցութեամբ Մեծ. Պօղոս էֆ. Ադեանի, Գարեգին էֆ. Տէմիրճիպաշեանի, Տքթ. Թորգոմեան էֆ.ի Մելքոն էֆ. Կիւրճեանի։ Կը լսենք թէ կնիքը վերցուելէն ետքն յանձնաժողովը գրեանց և ձեռագրաց ցուցագրոյն հաւաքածոյի մը առջեւ գտած է զինք։ Կ'ըսուի թէ իբր 1,500 հատոր գիրքեր կան հայերէն և ֆրանսերէն, ըստ մեծի մասին իմաստասիրական, պատմական և բանաստեղծական գործեր։ Այս գիրքեր կանխաւ շատ դիւրագնի ստացուած էին Ս. Խաչի Թաղական Խորհրդոյն կողմէ։ Քանի մը սնտուկ լի ձեռագիր գտնուած է։ Հանգուցեալ Պատուելին Թողած է փիլիսոփայական, բանաստեղծական և կրթական նիւթերու վրայ շատ մը գրուածներ։ Նաեւ, բազում տարիներէ հետէ իւր անձնական ծախուց հաշիւ բռնած է, մինչեւ հինգ փարայի գործածումը ցուցնելով։ Այս հաշուետետրներ ո՛չ նուազ հետաքրքրաշարժ ծանօթութիւններ կը պարունակեն իւր կենսագրութեան վրայ։ Անոնցմէ կ'երեւի նաեւ թէ հանգուցեալ Պատուելին ըստ կարելւոյն իրագործեր մի քանի յոյն իմաստասէրներու խօսքը՝ շատ պարզ ապրելով, անհաւատալի սակաւապիտութեամբ, որոյ շնորհիւ նաեւ 150 ոսկւոյ ոչ նուազ անյուսալի հարստութիւն մը Թողած է հնչուն մետաղադրամով, որ յանձնուեցաւ իւր ժառանգորդաց, ուրիշ մանրադոյն դրամոց կոկիկ հաւաքածոյի հետ մեկտեղ։

Որոշմամբ Խառն Ժողովոյ, Գաբրիէլ էֆէնտի Նէշէթէրճեան, օգնական ընդհ. դատախազին Բերայի, անդամ կարգուած է Կտակաց Հոգաբարձութեան, իբր յաջորդ Ալիքսան էֆէնտի Խորասանճեանի որ հրաժարած է։ Այս կերպով, կտակաց Հոգաբարձութեան արդի կազմակերպութիւնն է հետեւեալը.

Գեր. Մատթէոս Եպիսկ. Իզմիրլեան
Արժ. Գարեգին Ծ. Վ. Թաթարեան
» Յովհաննէս Ա. Քհյ. Մկրեան
Մեծ. Յովհաննէս էֆ. Կիւմիւշեան Ատենապետ
» Հրանտ » Ասատուր Ատենադպիր
» Ալեքսան » Եօրտանեան
» Գաբրիէլ » Նէշէթէրճեան

Արժ. Տ. Մատթէոս վարդապետ Գալըքճեան, հաշուակալ Ս. Աթոռոյն Երուսաղեմի և ատենադպիր միաբանական Ընդհ. Ժողովոյն, Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր արտօնութեամբ մայրաքաղաքս եկած է օդափոխութեան համար։

* * *

Երուսաղեմայ Միաբանութեան անդամներէն Արժ. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Երէցեան որ այցելու հովուի պաշտօնով ժամանակ մը Ռումանիա այցելէ յետոյ մայրաքաղաքս դարձած էր, երէկ Կալաց ուղեւորեցաւ ի տեսութիւն իւր եղբարց։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի Բ. ԴՌՈՒՆ

Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Գալիչէ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

ԿԱՅՍԵՐԱԶՈՒՆ ԻՇԽԱՆՔ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ՝ կայսերազուն իշխան Բարձր. Ահմէտ էֆէնտի նիզակաւոր հեծելազօրաց առաջին գնդին և Բարձր. Ապտիւլգատէր էֆէնտին եւս Երթողրուլ հեծելագնդին մէջ իբրեւ զինուոր արձանագրուեցան։

ԱՀՄԷՏ ՓԱՇԱ

Յայտնի է թէ Վեհ. Սուլթանի աւագ հրացանակիր և Թիկնապահ զօրավար Ահմէտ Ճէլալէտտին փաշա նշանուած է եգիպտացի Ֆաթմա իշխանուհւոյն հետ։

Հարսանեաց պատրաստութիւնք կը տեսնուին մեծաւ փութով։

Ահմէտ փաշա, որ ճաշակի տէր մարդ է, իտալացի տաղանդաւոր ճարտարապետի մը յանձներ է փառաւոր ապարանքի մը շինութեան հոգը զոր կառուցանել կուտայ ի Նշան Թաշ։ Սոյն ապարանաց կահ կարասիքը Բարիզէն պիտի բերուին։ Մուրատեան վարժարանի նախկին սաներէն մին Ֆրանսայի մայրաքաղաքը պիտի ուղարկուի յիշեալ կահ կարասիքն ընտրելու եւ գնելու համար։

Նախ և առաջ մայրաքաղաքիս մէկ վաճառականին հետ պայմանագիր մը կնքուած էր այսու [illegible], կը Թուի թէ Նորին Վսեմութիւն միտքը փոխելով՝ լաւագոյն սեպեր է ուղղակի գործ տեսնել Բարիզու վաճառականաց հետ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՔ

Կը լսենք թէ հայ փաստաբան մը ծրագիր մը մատուցեր է Առեւտրական Նախարարութեան, խաբէական սնանկութեանց առաջքն առնելու նպատակաւ։

ՍԻՆԷՔԼԻԻ ԱՐԿԱԾԸ

Աւազակապետ Ալթանոս, Սինէքլիի արկածին գլխաւորը, զօրաց կողմէ պաշարուեր է, հետեւեալ պարագայից մէջ։

Աւազակաց խումբ մը, Եանճէմ աւազակապետին հրամանին ներքեւ, քանի մը օր առաջ Գարամուսալի կողմերը (Իզմիտի ծովախորշ) ցամաք ելեր և անմիջապէս ուղղուեր է ի Գազըքլը, ուր հաստատուեր են։

Նիկոմիդիոյ ոստիկանապետը զայս իմանալով, տեղւոյն զինուորական հրամանատարին ընկերակցութեամբ, անմիջական միջոցներ ձեռք կ'առնու՝ աւազակներուն հաղորդակցութեան ճամբան փակելու համար Նիկոմիդիոյ ծոցին կողմէ։

Անկէց ի վեր, ձիաւոր զօրքեր կը շրջագային անդադար Նիկոմիդիոյ, Թիւթիւն-Չիֆթլիկի և Տէրէնճէի միջեւ։

Կ. Պոլսէն ալ զօրքեր խնդրուած էին, որովհետեւ իմացուած էր նաեւ Բաթաան Ալթանոսի ներկայութիւնն. աւազակապետը կը ջանայ եղեր միանալ Եանճէմի հետ։

Հետեւակ զինուորներով լի կառախումբ մը մեկնած է շաբաթ օրն ի Նիկոմիդիա։

Զինուորաց գումարտակ մը բանակած է ի Տէրէնճէ, ծովախորշին երկայնութեամբն ուրիշ զինուորներ շարուած կան։

Շրջապատուած են նաեւ Պէօյիւք-Տէրվէնտ, Սապանճա, Եարըմճա։

Աւազակները պաշարուած են ուրեմն շրջանակի մը մէջ որ զգալապէս կը նեղնայ, երկու հրոսապետները շրջապատուած են, և այս անգամ, կը կարծուի թէ վերջապէս ձեռք պիտի իյնայ այս խորհրդաւոր անձնաւորութիւն, որուն վրայ այնքան խօսուեցաւ։

(Սթամպուլ)

* * *

Սթամպուլի սոյն հրատարակութեան ճշտութիւնն հաստատող պաշտօնական լուր մը առնուած չէ տակաւին։

ԽԱԲԷՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պուքրէշի պաշտօնական լրագրէն առնլով երեկի Թերթով հրատարակեցինք խաբէութեան մը ազդարարութիւնը։

Կը փութանք այժմ մեր ընթերցողաց հաղորդել այս խաբէութեան փորձին վերաբերեալ մի քանի ծանօթութիւններ։

Կ. Պոլսէն Պուքրէշ ղրկուեր էին բազմաթիւ օրինակներ ծանուցման մը որոյ գլուխը գրուած էր «Պանք Մէրիտիոնալ, Վոսփորի Երկաթուղի 2,000,000 ֆր. դրամագլխով»։ Ծանուցման ետին կը տեսնուէր Վոսփորի երկու եզերաց պատկերը, երեւակայական երկաթուղեաց գիծերով՝ ըստ Տըքօվիլի դրութեան, այսինքն 60 հարիւրորդամէտրի նեղութեամբ, որպէս է Բեյրութի Թրամուէյը։

Ըսուած էր թէ նախնական քննութիւնք եղած եւ հանգանակութիւնք յառաջացած լինելով՝ անդամակցիլ փափաքողները պարտէին ժամանակ չկորսնցունելով՝ ղրկել իրենց հաւանութեան գիրը, կցելով անոր 100 ֆր. Այս գումարի փոխարէն ոչինչ կը տրուէր, միայն խոստում մը կար ապագային մէջ հաւանողը անդամակցութեան ընդունելու։

Իսկ գոհացուցիչ բացատրութիւն չկար երկաթուղեաց մասին. չէր ըսուէր նաեւ թէ կամուրջ մը պիտի լինի՞ թէ ոչ Վոսփորի երկու եզերքը միացնելու, որ էական պայման մ'է։ Ընկերութիւնը կազմեալ չէր, և որ և է խնդիրք չէր մատուցուած տակաւին օսմ. կառավարութեան։

Ռումանիոյ կառավարութիւնը այս ձեռնարկի մէջ խաբէութեան մը գոյութեան վրայ կասկածելով՝ փութաց տեղեկութիւն խնդրել այս մասին Կ. Պոլսոյ ռումանական դեսպանատունէն որ դիմեց Առեւտրական Սենեկին որոյ պատասխանը ծանօթ է ընթերցողաց։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, յուլիս 8 ին Մէքքէի մէջ հնտախտէ չորս հարիւր մէկ ու այլ եւ այլ հիւանդութիւններէ ութ մահեր պատահած են։ Յուլիս 8 ին Հալէպի մէջ հնտախտէ տասն երկու մահեր պատահած են։ Յուլիս 7 ին Անտիոքի մէջ ո եւ է դէպք չէ պատահած։ Խարբերդէն եւս կը հեռագրեն թէ նահանգին կեդրոնին ու գաւառաց մէջ հանրային առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։

Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սուրրէ Էմինի Ֆերիգ Րիֆաթ փաշա եւ իւրեն գործակատարութեան պաշտօնը վարող քննկալը՝ Բեազիմ պէյ՝ Մէքքէի մէջ հնտախտէ բռնուելով մեռեր են։

—Եգիպտոսի առողջապահական վարչութիւնն որոշած է Թորսինայի մէջ քանոնեայ քարանթինայի ենթարկել Ճիտտէէն ծովու ճամբով վերադարձող ուխտաւորները։

—Ծովու ճամբով Եէմէն վերադարձող ուխտաւորք եւս եթէ մէջերնին հնտախտ պատահի տասն եւ հինգ օր եւ հակառակ պարագային մէջ տասն օր քարանթինա պիտի սպասեն Գամարանի մաքրանոցին մէջ։ Ցամաքի ճամբով վերադարձող ուխտաւորք եւս Եէմէնի սահմանագլխին վրայ օրինական քարանթինային պիտի ենթարկուին։

ՃԷԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Այս օրերս յոյն մը Առեւտրական Նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրեր է ճէթի մեծ գործարան մը հաստատելու ի Լութրա, Միխալլի կղզւոյն մէջ։ Նոյն Նախարարութիւնը կը զբաղի այժմ սոյն ձեռնարկի վերաբերեալ խնդիրներով։

ԿԱԶԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Պետական Խորհուրդը մանրամասնօրէն քննելով այն ծրագիրն, որ ընկերութեան մը կողմէ մատուցուած էր՝ Սկիւտարի, Գատըգիւղի ու Վոսփորի ասիական եզերաց վրայ գտնուած գիւղերն օդային կազով լուսաւորելու համար մենաշնորհ խնդրելու, տեղեկագիր մը պատրաստած է որ պիտի մատուցուի կայս. պալատան Վսեմ. առաջին քարտուղարին։

ԴԱՏԱՐԱՆՔ

Դատական գործոց Նախարարութիւնը տեղեկանալով որ դատարանք ոմանք ուշ կը բացուին եւ կանուխ կը գոցուին, հրահանգ տուած է բոլոր դատարանաց որ ներկայ եղանակիս մէջ առաւօտները ժամ 5ին բացուելով ժամ 10½էն առաջ չգոցուին։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible] լրագրոյն մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Անցեալները լսելով որ Այնթապի մէջ կռիւ մը տեղի ունեցեր է, ոստիկան-զինուորաց հրամանատար Նէսիպ պէյ, որ նոյն միջոցին Քիլիս կը գտնուէր, Այնթապ ղրկուած էր քննութիւն կատարելու։

Նէսիպ պէյ Այնթապ ժամանելուն տեղական կառավարութեան հետ միանալով կռուոյն մասնակցողք ձերբակալուած եւ յանձնուած են դատարանին որ քննութեանց ձեռնարկած է եւ կը շարունակէ։ Նէսիպ պէյ միւս կողմէ կ'զբաղի զինուորական ու այլ տուրք գանձմամբ։

ԵՒՐՈՊԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Այս առաւօտ մայրաքաղաքս հասնող կառախումբը ոչ ուղեւոր և ոչ սուրհանդակ բերաւ Եւրոպայէն, որովհետեւ պուլկարական կառախումբն հարկադրուած էր Զարիպրոտէն մեկնիլ սերպիական կառախումբին ժամանումէն առաջ, որ չգիտցուիր ի՛նչ պատճառաւ ուշացած էր։

ՏՈՔԹ. ԽՄԷՐԵԱՆ

Հանրածանօթ ակնաբոյժ Տոքթոր Խըմէրեան վաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Բարիզ, ուր պիտի մնայ երեք ամսոյ չափ։

ՈՃԻՐՔ, ԱՐԿԱԾՔ ԵՒ ԱՅԼՆ

Երէկ գիշեր ժամ 3ին ոճիր մը գործուեցաւ ի Բանկալթի Աֆէթ փողոցին մէջ։ Թանաշ անուն երեսունամեայ երիտասարդ մը՝ փռան տէր, իւր տունէն ներս մտած պահուն անծանօթ ձեռք մը երկու անգամ րէվոլվէր պարպեց վրան։ Թանաշ կռնակէն ծանրապէս վիրաւորուած գետինն ինկաւ եւ թէեւ ժամանակին բժիշկներ կոչուեցան, սակայն Թանաշ մեռած էր։ Կ'ըսուի թէ այս սպանութեան շարժառիթն էր վրէժխնդրութիւն մը։ Մարդասպանը փախած է։

—Ի Բերա Թարլա Պաշը նորակառոյց շէնքի մը վրայ աշխատող երկու գործաւորք՝ մշեցի Մուրատ ու Պետրոս՝ շէնքին վրայէն վար իյնալով վիրաւորուեցան։

—Նախընթաց իրիկուն Սիլիվրի Քաբուսի դուրսը Ջրհանկիր Եօմէր, Րէճէպ, Հիւսէյին ու Ահմէտ կռուի մը պահուն վիրաւորեցին Ահմէտ ու Սատըգ անուն զինուորական երկու յիսնապետներ։ Ոստիկանութիւնը վրայ հասնելով ձերբակալեց այդ ջրհանկիրները։

—Գուրպան Պայրամի երկրորդ օրը երիտասարդ նաւաստի մը վիրաւորեր էր ի Գասըմ Բաշա ծովային գեր-հազարապետ մը։ Այս աւուր Սթամպուլ կ'ըսէ թէ սպային ժամացոյցը եւ դրամը գողցուեր էին, եւ թէ ոճրագործը ձերբակալուելով զինուորական ատենին յանձնուեր է։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Առողջապահական Վարչութիւնը վերջերս իմացաւ թէ Իսկէնտէրունի մօտ Գարա-Աղաճ գիւղին մէջ և շրջակայները սովորականէն աւելի մարդ կը մեռնի, մանաւանդ տեղւոյն արաբներէն։ Եւ սակայն երկրին մէջ համաճարակ հիւանդութիւն մը չէր ծագած։ Մանրակրկիտ խուզարկութեանց շնորհիւ վերջապէս գտնուեցաւ այս մահերուն շարժառիթը։ Ծիծդճանճի նման միջատ մըն է սա, որ վերջերս կակուղ ցորենի դաշտերուն մէջ իջեր և հասկերու ծողերուն մէջ հաստատուեր է։ Այս ցորեններէն շինուած ալիւրը վարակեալ է և եփուած հացն անմիջական մահ կը պատճառէ։

Միջոցներ ձեռք առնուած են կայս. կառավարութեան կողմէ՝ ջնջելու համար այս միջատն և արգիլելու ցորեններուն գործածութիւնը։ Բժիշկներ ղրկուած են ի Գարա Աղաճ։

ՈՃԻՐՔ Ի ԶՄԻՒՌՆԻԱ

Զմիւռնիայէն կը գրեն.

Ի Տէնիզլի, կալուածատէր մը որ մինչեւ ցարդ բարի համբաւ կը վայելէր, վերջերս սպաննեց իր փեսան հրացանի հարուածներով և իր պառաւ մայրը՝ դանակի հարուածներով, և յետոյ ոստիկանատուն երթալով անձնատուր եղաւ։ Տեղական իշխանութիւնն, որ կը կարծէ թէ իր գործը խելագարի մը հետ է, որոշեց Զմիւռնիա ղրկել այս մարդասպան՝ քննուելու համար կառավարական բժշկաց կողմէ։

—Ի Նազիլի, երկու սրիկայներ, մտնելով տեղւոյն ծանօթ անձի մը տունը, աղջիկն առեւանգեցին՝ ծանրապէս վիրաւորելէ ետք անոր քոյրն ու մայրը։ Բայց բարեբախտաբար ժամանակին իմացուելով՝ ոստիկանք հասան և ձերբակալելով երկու սրիկայներն, աղջիկը ծնողացն յանձնեցին կիսամեռ վիճակի մէջ։

—Ի Քիւլլիւք, երկու եղբայրներ, Իպրահիմ և Մէհմէտ, լուացուելու համար դէպի ծովեզր կերթային, երբ Մէհմէտ, ի բնուստ չարաճճի և կռուարար, կը սկսի կատակներ ընել իր եղբօր հետ, որ քանիցս կը հրամայէ նմա որ զինքն հանդարտ Թողու։ Բայց որովհետեւ Մէհմէտ կը շարունակէր իր ծաղրաբանութիւններն Իպրահիմ, զայրացած, յարձակեցաւ անոր վրայ և սուր խոշոր զմելի մը զոր միշտ քովը կը պահէր, խոթեց անոր կոկորդը։ Մէհմէտ մեռաւ անմիջապէս, իսկ պատանի մարդասպանն ոստիկանութեան յանձնուեցաւ։

Կը յիշուի թէ մէկ քանի աւազակներ Գարթալի շրջակայ Շալկամը ագարակը կողոպտելով վարձակալը վիրաւորած և կինն ալ սպաննած էին։ Հարցաքննիչ դատաւորն աւարտած է այդ խնդրոյն համար ձերբակալեալ անձանց հարցաքննութիւններն եւ տեղեկագիրը Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին յանձնուած է Ամբաստանիչ ատենին տրուելու համար։

—Սթամպուլ կ'իմանայ թէ Էվգաֆի նախարարութիւնն ինչ ինչ պատճառներու համար դատաստանի ենթարկած է Պէօյիւք Եէնի խանի եւ Քիւչիւք Եէնի խանի սենեկապահները, թէ դատաստանն աւարտած ըլլալով վճռագիրը պատրաստելու վրայ է եւ թէ այդ երկու խաներու սենեկապահութիւնն յետայսորիկ պիտի վարէ Էվգաֆի նախարարութեան կողմէ յատկապէս կարգեալ պաշտօնեայք։

—Կէյվէի շրջակայ մէկ գիւղին մէջ պաճարախտ երեւան եկած ըլլալով, Քաղաքապետութեան քննիչ-անասնաբոյժ Հայտար պէյ այդ կողմը պիտի ուղեւորի։

—Ի Հալքալը կառուցեալ տեսական ու գործնական երկրագործական վարժարանի շինութիւնն աւարտած ըլլալով, բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ օգոստոս ամսոյն մէջ։

—Բ. Դուռը վաւերացուցած է Պրուսայի հելլենական նորընտիր փոխ-հիւպատոս Պ. Ռիքաքիի պաշտօնը։

—Չէթինէի օսմանեան դեսպան գնդապետ Թէվֆիգ պէյ շաբաթ օրը մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ։

—Յուլիս 14ի ազգային տօնին առթիւ, Ֆրանսական կառավարութիւնը Զմիւռնիոյ քարափանց ընկերութեան տնօրէն Պ. Էլի Կիֆրէի նուիրեր է Պատւոյ Լէգէոնի ասպետական խաչը։

—Բոր Սաիտէն կը գրեն թէ ռուսական շոգենաւային ընկերութեան [illegible] շոգենաւուն մէջ, որ կանեփ բեռցած էր, կրակ ծագելով՝ ապրանաց մէկ մասն այրեր է։ Մարդու կորուստ չկայ։ [illegible] Օտեսա պիտի երթայ նոյն ընկերութեան ուրիշ մէկ նաւուն մէջ փոխադրելու համար մնացեալ վաճառքը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՅՈՒԼԻՍ 21 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ պաշտօնապէս տեղեկացաւ թէ Հայիթիի կառավարութիւնը, լիուլի գոհացում տալով Ֆրանսայի, իւր միջոցաւ 80 000 Ֆրանքի դրամական հատուցում մը կ'ընէ սպաննեալ Պ. Ռիկայի այրւոյն։

—Մելինիդի գործին առթիւ դատապարտեալներէն Թրիփոնէի մէկ ամբաստանութեան հետեւանօք խուզարկութիւն կատարուեցաւ Թնդանօթարանի տնօրէն Պ. Քանիի տունն, որ անձամբ հարցաքննիչ դատաւորին ներկայացուց իւր քով գտնուած անծուխ վառօդն և այս վառօդի մասին պատերազմական նախարարին հետ ունեցած Թղթակցութիւնները։

—Շարքօ և Փուսէ բժիշկները Վիշի կոչուեցան Պրազիլիոյ նախորդ կայսր Տոն Փետրոյի մօտ, որուն վիճակ ծանրացած է փտախտի տարածմամբ։—(Փտախտ (կանկրէն) թէ քաղցկեղ (քանսէր)։

—Ելմտացոյցի յանձնաժողովին մէջ, Պ. Պրիսոն կարդաց իւր տեղեկագիրն ի մասին Նաւատորմի ելմտացոյցին։ Պ. Պրիսոն կարգ մը բարեփոխումներ կ'առաջարկէ, մեծապէս ամրացնելու համար ճամբորդութեան [illegible] նաւային զօրութիւնները։ Նախ կը խնդրէ Թորփիլանաւուց զանազան կայաններու անմիջական հաստատումը, նաւային երկրորդ բաժնի մը կազմութիւնն եւ Մանշի ծովուն մէջ պահեստի նաւախումբի մը հաստատութիւնն։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պիզմարք իշխանն ու իշխանուհին առջի օրը Քիսինկէն հասան. Ժողովուրդը ջերմագին ընդունելութիւն ըրաւ։

—Կեդրոնական Ասիոյ ռուսական երկաթուղիները շինող Աննենքով զօրավար չէ թէ պետական խորհրդոյ այլ պատերազմական խորհրդոյ անդամ անուանեցաւ։

—Աւստրիոյ Ծերակոյտն ընդունեց 1891ի ելմտական ելմտացոյցն եւ օրէնքն, յետ որոյ, Թաֆֆէ կոմս յայտարարեց ի դիմաց կայսեր՝ Երեսփ. Ժողովոյ յետաձգումը։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Լիսայի նաւային ճակատամարտին (յորում իտալեան նաւատորմը ջախջախեցաւ աւստրեան նաւատորմին կողմէ) 25րդ տարեդարձին առթիւ, մեծ խնճոյք մը տեղի ունեցաւ ի Թրիեստ, յորում մարտանաւու նաւապետ Լայբէս բաժակ առաջարկեց ի պատիւ իտալեան նաւատորմին։ Յիշեցուց Ռէ դ'Իթալիա և Փալեսթրօ անուն իտալական երկուց խորտակեալ մարտանաւուց սպայներուն դիւցազնական մահը։ Բաժակ առաջարկեց ի պատիւ իտալեան հոյակապ նաւատորմին, այն նախնի հակառակորդին որ Աւստրիոյ նիզակակիցն է այսօր։ Այս բաժակ եռանդեամբ ընդունուեցաւ և նուագարանք իտալեան ազգային երգն հնչեցուցին։

—Լիսայի ճակատամարտին 25րդ տարեդարձին առթիւ Փոլայի մէջ տրուած հացկերոյթին, նաւահանգստի ծովակալ Պառոն Ֆոն Փիթնէր բաժակ առաջարկեց Աւստրիոյ նիզակակից իտալեան նաւատորմին ի պատիւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Կ. Պոլսոյ Գործակալութիւնը մեզ կը հաղորդէ մութ հեռագիր մը, որուն նայելով «Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ ելմտական նախարար Պ. Կոշըն կը յայտարարէ թէ՝ եթէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնն հակառակի խնդրուած վարկին (*), սա պիտի յղուի առաջիկայ Նստաշրջանին, բայց կառավարական աշխարհավարութիւնն ատով չպիտի փոխուի—Ժողովոյ Նստի միջոցին, ունկնդիր մը տետրակներու ծրար մը նետեց ժողովասրահին մէջ, և արտաքսուեցաւ։

ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑՔ

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ, 21 յուլիս.—Յուլիս 11էն մինչեւ 20 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւուց հասոյթն եղած է 2,440,000 Ֆրանք։

ԴՐԱՄԱՏԱՆ

Ղալաթիա 10 Յուլիս

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 3/8
3 » Բարիզի »	23 17 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գուպ. ([illegible])	20 07
Եւրոպայի մէջ »	— —
[illegible]	20 08
[illegible]	20 08
Թուրքիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	79 14
» » ժամ 5ին	79 12

[illegible]

Փոխառութիւն Ա Սէրի	43 1/2
» Բ »	23 5/8
» Գ »	20 08

[illegible]

[illegible]	5
Քրէտի [illegible] Օսմ. »	8 36
[illegible]	5 30
[illegible]	4 30
Օսմի » »	15 12
Թրամուէյ	590
[illegible]	71
[illegible] Լավրիոն . . Գ. Կ	151

[illegible]

Օսմանեան ոսկի	100
20 Ֆրանքնոց » ...	87
Անգլիական ոսկի » ...	109 35
Մարք (գերմանական ոսկի) » ...	106 20
Իմբէրիալ » ...	89 10
Քրիմէն » ...	51 10
Բուլղի թղթադրամ » ...	8 40
Մէճ. արծաթ. (ատոքը) » ...	108 3
Հինգնոց » ...	103
Մէթալիք » ...	101
Թաաֆէյէ »	19 20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սանտուքի » ...	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 21 Յուլիս, ժամ 3 կէսը 15 ...

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 30
» » 4 1/2 %	105 80
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 67 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	71
» [illegible]	353 75
Պանք Օթօման	570
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտ Լիոնէ	806 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 95
Հելլենական 5 % (1884)	425
Ռուսական [illegible] (1890)	— —
Եգիպտական միացեալ	488 75
Պանք տը Բարի	780
Օսմ. [illegible]	450
Ռիօ Թինթօ	— —
[illegible]	— —
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	365
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 24

Լոնտոն, 21 Յուլիս, ժամ 5 կէսին

Անգլ. քօնսօլիտէ	95 37
Օսմ. » Սէրի Դ.	18 37
» » » Ա.	43 1/2
» » » Բ.	23 5/8
» » » Գ.	18 3/8
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	12 5/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէյէ)	96 1/2
» [illegible] (պրիվիլէժիէ) 1890	101 7/8
Ռիօ Թինթօ	22 1/8
[illegible] (փոխառ. [illegible])	102 1/2
Հելլենական 5 %	83 1/2
Մոնօբօլ »	— —
Ռուսական 1890	— —
[illegible] երկաթուղի	22
[illegible] երկաթուղի	16 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 462

Վիեննա, 21 Յուլիս, ժամ — կէս —

Օսմանեան երկաթուղի	33 60
» [illegible]	163
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 95
» Բարիզի »	46 62

Պերլին, 21 Յուլիս, ժամ 2 կէսը 30

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 215
» Բարիզի »	80 15
Բուլղ. թղթադրամ	— —
Օսմանեան երկաթուղի	71 60
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	— —

ՀԱՆԴԷՍ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆՑ ԱԶԳ. ԵՐԻՑ ԵՐԿՍԵՌ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԱՑ ԲԵՐԱՅԻ

Կիւրակէ օրը Բանկալթիի Գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ Լուսաւորչեան, Արշակունեաց և Ֆէրիգիւղի Մեսրովպեան վարժարանաց տարեկան մրցանակաբաշխութեանց հանդէսն ընդ նախագահութեամբ Արժ. Գրիգոր վարդապետ Աբարթեանի, ի ներկայութեան քահանայից եւ երկսեռ ազգայնոց, մեծաւ մասամբ ծնողաց։

Եկեղեցւոյ մէջտեղը ծաղկազարդ սեղանի մը վրայ ի տես դրուած էին Արշակունեաց վարժարանի օրիորդաց ձեռագործք, որք հազիւ չորս ամսոյ արդիւնք ըլլալով հանդերձ՝ հիացում կ'ազդէին ամեն քննող աչքերու եւ որք նոյն վարժատան դաստիարակուհի Տիկին Պեզգրիս Չալըքճեանի աշխատութեան և սոյն ճիւղի մէջ ունեցած հմտութեան ապացոյցն էին։

Ժամը 6½ին սկսաւ հանդէսն Օգոստափառ Կայսեր ձօնեալ Թուրքերէն մաղթերգով, զոր աշակերտք յոտընկայս երգեցին եւ որում հանդիսականք նոյնպէս յոտին ունկնդիր եղան, յետ որոյ յիշեալ վարժարանաց տեսուչ Մինաս էֆ. Սիւսեան կարդաց վարժարանաց միամեայ տեղեկագիրն եւ միանգամայն ժողովրդեան հասկնալի լեզուաւ ատենախօսութիւն մ'ըրաւ, որով ուսմանց կառավարութիւնն ի վեր հանելէ և վարժարանաց ծրագրին մէջ ներմուծուած մի քանի արդիւնաւոր փոփոխութիւնքն յայտնելէ յետոյ, խորին շնորհակալիք արտայայտեց սոյն վարժարանաց Խնամակալ Տեարց՝ Վրթանէս. Նուրեան և Վահան. Պաղտատլեան էֆէնտիներուն ինչպէս նաև իւրեանց Ազնըւաշուք անդամակցաց։ Սիւսեան էֆէնտի ի վերջ բանի ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Նորին կայսերական Վեհափառութեան, ըսելով թէ մեր գթասիրտ և ուսումնասէր Սուլթանն է սկզբնապատճառ այն ամեն բարեաց զորս կը թողու մեզ վայելել Իւր բարձր հովանւոյն եւ պաշտպանութեան ներքեւ, ամեն տեսակ շնորհներ բաշխելով Իւր հաւատարիմ Հայ հպատակաց։ Առ Օգոստափառ Սուլթանն ուղղեալ սոյն վերջին խօսքերուն երեք վարժարանաց երկսեռ աշակերտք ինչպէս նաեւ ամբողջ հանդիսականք յոտին կանգնած կ'ունկնդրէին։

Սոյն ատենախօսութենէ վերջ կանխաւ պատրաստուած կարգացոյցի մը համաձայն աշակերտաց ոմանք տրամախօսութիւններ եւ ոմանք բերանացի ոտանաւոր գրութիւններ արտասանեցին խիստ վարժ եւ հաճոյալի ձեւերով որոց մի քանին երկրորդ անգամ կոչուեցան կրկնել իրենց խօսածներն, գոհացնելու համար հանդիսականաց փափաքը։

Լուսաւորչեան վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն մին ինչպէս նաեւ Արշակունեաց ուսանողուհի մը մէկ մէկ գրաւոր բանախօսութիւններ արտասանեցին եւ երախտագիտութիւն արտայայտեցին։

Այս ամենը մերթ ընդ մերթ կ'ընդմիջուէր ներդաշնակ երգերով, ինչպէս նաեւ ոտանաւորներով զորս կ'արտասանէին մատաղատի աղջկունք։

Ապա քաղցրանուագ մաղթերգ մը սկըսան 300 թուով երկսեռ աշակերտք երգել ուղղեալ առ Վեհ. Սուլթանն։

Հանդէսը վերջացաւ Արժ. Գրիգոր Վր. Աբարթեանի մի ատենաբանութեամբ, որով շնորհաւորութիւններ ուղղեց Մեծ. Տեսչին եւ ուսուցչաց և ջերմ ու սրտագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն արեւշատութեան Օգոստափառ Կայսեր։

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՉՈՐՔ-ՄԵՐՁՄԷՆ

Միջերկրական ծովուն նախնեաց Իսոսծոցէն իբր մէկ ժամ հեռու հազիւ 76 հարիւրորդամէթր բարձրութիւն ունեցող զառիվերի մը վրայ շինուած է Չորք-Մերզմէն աւանը, ճիշդ Ամանոս կամ Սեւ լեռան՝ այսինքն Տաւրոսի (Կեավուր Տաղի) լեռնաշղթային վերջին ստորոտը։ Ունի 600 տուն բնակիչ, 20 տունը Թուրք, 10 տունը բողոքական, մնացեալք հայ լուսաւորչական։ Սոյն աւան վարչական բաժանմամբ կը գտնուի Ատանայի կուսակալութեան Ճէպէլի կամ Եարփուզի կառավարչութեան եւ Փայասի տեղակալութեան իշխանութեան ներքեւ եւ ունի հայ մխտար մը՝ Յարութիւն Քէշիշեան Յակոբ աղան, այր խոհեմ և խղճամիտ։ Տեղւոյս հայերը ունին երեք եկեղեցիներ, մին գերեզմանատան մէջ, միւսը վերի թաղին մէջ և միւսը վարի թաղը։ Վերջին եկեղեցիս կանուանուի Ս. Փրկիչ, իսկ միւս երկուքն Տիրամայր Ս. Աստուածածին։ Գերեզմանատան եկեղեցին շինութեանց մէջ ամենահինն է, բայց չունի յիշատակարան կամ թուական, գերեզմանը չունի արձանագրեալ տապանագրեր, բաց ի մէկ հատէ որ է «Այս է տապան Մահտեսի Եւայի որդի Յակոբ աղան, հասակ հանգեաւ ութ ամէն. 1284 Թրքաց»։ Հետեւաբար չենք կրնար որոշ թուական մը յատկացնել իւր շինութեան և կամ ունենալ այլ գաղափարներ։ Վերի թաղի եկեղեցին նոյնպէս եւ չունի թէեւ արձանագիր, բայց ականատեսք կը պատմեն թէ 30 տարուան չէնք է. երբ գիւղը հետզհետէ մեծցեր է, ասիկա շինած են վերջին ատեններ։ Վարի թաղի եկեղեցւոյն սկզբնաւորութիւնը բաւական հին է. սա աւերակ սըրբավայր մ'է եղեր, և մինչ լոյս կը փայլի եղեր գիշեր ատեն, ուստի թաղեցիք պեղելով գտած են հին տաճարը և շինած են այժմեան քարաշէն մատուռը։ Սորա ճակատի գիրն է «Եարըլտը Ս. Փրկիչ Հաճարեան Հաճի Գէորգն դայրէթի իլէ, սէնէ 1871 ... յունվար 1»։ Իսկ վերնատան յիշատակարանն է հետեւեալը. «Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ սոյն երկրորդ նորոգումը 1890 մարտ 1»։

Տեղւոյս ժողովուրդը առ հասարակ Թրքախօս են, գաղթած Գերմանիկէն, Պէյլէնէն, Պէյրիկէն, Սասնէն, Խարբերդէն և այլ տեղերէ։ Գիւղը շրջապատուած է նարնջենի, լիմոնի, թթի, նռի, գաղգեղձի, թզի, նշի, նոր աշխարհի, մրտի, սեխաձառի, պարկուկի, սալորի և այլ ծառերով։ Տուները պարտէզներու մէջ շինուած են իրարմէ անջատ անջատ, ամենքն ալ միայարկ. շէնքերն կը նմանին ճիշտ չէրքէզներու տանց. պատերն հիւսուած են եղէգով կամ ուռենիի ոստերով. չունին ոչ պատուհան և ոչ առաստաղ այնպէս որ վեր նայած ժամանակդ կղմինտրները եւ իրենց քովի ծակտիկները կերեւան, ուստի երբ անձրեւ, կարկուտ գայ, հովը փչէ առատապէս կը թափին վար։ Շէնքերու մէջ սենեակ մ'է ևն. չկայ, պարզ սրահ ուր կայրին, կը ննջեն, կեփեն, կուտեն։ Ապրուստնին եւս կարի չարքաշ է, այնպէս որ կարելի չէ մի անվարժ մարդու տոկալ առանց հիւանդանալու որչափ ալ որ դիմացկուն լինի։ Սոյն բնակարաններ ոչ պատուհան ունին եւ ոչ ծխնելոյզ. ուստի երբ չէնքին կեդրոնը փայտերը կը վառեն ու չորս կողմը կը չարուին, մուխը կսկի տարածուիլ չէնքին չորս միջնակողմերը եւ մարդոց աչքերը կապականէ։

Լոյսը կը մտնէ պատերու հիւսուածքէն և կամ տանեաց ծակտիկներէն, այս պատճառաւ տանը չորս կողմը ճանճախարիթով զարդարուած է։ Տեղացոց սոյն տնական շէնքին հետ միանալով նաեւ իրենց անսուղոտ ուտեստները, որ է հում միս, ցաւարէ եղինձ, ոսպէ ապուր, եւն, իրենց սերնդեան տուած է մի աւշային խառնուածք, տժգոյն եւ նիհար կազմուածք։

Չորք Մերզմէն կը յորջորջուի նաեւ Չորք-Մերզիֆոուն կամ Չորք-Մարզպան, ըստ որում կը կարծուի լինել չորից մարզպանաց բնակարան կամ շինուածք։ Երկրին կլիման գարնան, աշնան, ձմրան լաւ է. իսկ ամրան սաստիկ տաք. այնպէս որ Ռէօմիւրի ջերմաչափը կը բարձրանայ մինչեւ 40։ Սոյն միջոցին տաքութեան չդիմացողք ի Չէօքէք օդափոխութեան կերթան թէեւ, բայց հոն հաստատուն բնակարան եւ իրենց գիւղին պէս չունկայ կամ ունեցած դիւրութիւն չունենալնուն, շուտով կը վերադառնան ի չէն, որով բարեխառն կլիմայէն ի ջերմութիւն մտնելնուն կենթարկուին յանկարծական հիւանդութեանց։ Ընդհ. ժողովուրդը կարի ջերմեռանդ է. աւանդապահ եւ պարզասէր. կանանց զգեստը ինթարի է առջեւէն ծածկուած փոթփոթ ու որ գօգնոցով մը, գլուխնին գոյն գլխարկով, որոյ գագաթը բանուած է մետաքսով կամ ոսկիով. ասոր վրայէն փաթթուած են գոյնզգոյն եազմաներ։ Իրենց սոյն տեսակ զգեստը եւ բոպիկ ոտքերնին իգական սեռի հրապոյրը պակասեցուցած է, արականք կը հագնին Եմէնի և սեմէր չադրոն, կիներէն աւելի զարդարուն. այս երկրին մէջ կինը պարզօրէն գերի է, անգիտակ իր կոչման։

Ժողովուրդք երբէք պանդխտութեան չեն դիմեր, երկիրը կուտայ իրենց առատ արմտիք, զանազան բոյսեր եւ մետաքս զորս վաճառելով փոխադրութեամբ կը հոգան իրենց պէտքեր։ Ժողովուրդը չունի հիւրասիրութեան ճաշակ եւ նորաձեւութիւն, բայց ունի բարոյական մաքրութիւն եւ եկեղեցասիրութիւն, ունին բաւական աւանդութիւններ, վաղեմի սովորութիւններ և ծէսեր։

Սոյն աւան հոգեւորապէս կը գտնուի Կիլիկիոյ Մկրտիչ Ս. Կաթողիկոսի վերին հսկողութեան տակ, որոց երբեմն այցելութիւններ ալ կուտայ։ Առաջնորդնին է Ատանայի Գեր. եպիսկոպոսը որ չինայեր հարկաւոր պաշտպանութիւնն։ Աւանիս եկեղեցիներէն վերի և վարի թաղերը ունին իրենց ծխական մէկ մէկ քահանաներ, մայր եկեղեցին է վերի թաղի Ս. Աստուածածինը որոյ քահանայն է 80 ամեայ Գարամանուկեան Տէր Ստեփան հայրը, ժամասէր, արթուն հովիւ եւ տիպար քահանայութեան։ Եկեղեցիք ունին նաև իրենց երեցփոխներ։ Ս. Փրկիչը անկախ է վերի թաղէն և կըկառավարուի թէնքերեան աղնիւ զարմին ձեռամբ, յորոց նշանաւորն է Կարապետ Աղան. Կրթական մասին վերայ խօսելով։ Ս. Փրկիչ ունի ծաղկոց մը ընդ հովանաւորութեամբ թաղեցւոց, իսկ վերի թաղի Ս. Աստուածածինը երկսեռ երկու վարժարաններ ընդ հովանաւորութեամբ Հայոց Միաց. ընկերութեանց, որոց կը նպաստեն տեղացիք տարեկան 65 օսմ. ոսկի վճարելով։

Գալով ժողովոց, ժողովուրդը ոչ մի սահմանադրական ժողով չունի. թէեւ ընտրանօք մի քանի ժողովներ կային բայց երկու ծանօթ չորպաճիներու քմայ չծառայելնուն լուծման դատապարտուեցան. այժմ կայ միայն մի թաղ. խորհուրդ որ կը կառավարէ եկեղեցական եւ վարժարանական գործերը, յորժ անզգուշացուցիչ կերպով, այնպէս որ ժողովուրդն ինկած է լաբիւրինթոսի մը մէջ եւ կը հալի ու կը մաշի կրթական ու եկեղեցական գործոց անկերպարան վիճակը տեսնելով։

ՀԱՅԿ ԱՐԱՄ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ

Մէօնխէնշթայնի աղէտալի պատահարին առթիւ, կ'արժէ երկաթուղեաց վրայ խօսիլ վերստին։

Երկաթուղւոյ արկածք չափազանց բազմադիմի են, թէպէտ մեր երկրին մէջ շատ հազուադէպ՝ շնորհիւ կայսերական կառավարութեան կնքած խիստ և անաչառ պայմանագրութեանց. կառախմբին երկաթուղւոյ գծէն շեղումը, բաղխմունք և կաթսայից պայթումը գրեթէ առաջին տեղիք կը գրաւեն երկաթուղւոյ արկածին մէջ։

Կառախմբի մը գծէն շեղելուն գլխաւոր պատճառներն են, երկաթուղւոյ գծին վրայէն մէկ կամ աւելի ձողերու պակսիլը, շոգեկառքը վեր բարձրացնելով գծէն դուրս նետող խոչընդոտի մը գոյութիւնը, անիւներէն միոյն փրթիլը և սռնակի մը խզումը։ Երբեմն ալ զառիթափէ մը արագօրէն իջնող շոգեկառք մը կարելի է որ գծէն շեղի։ Աճագին ծանրութիւն մը քիչ ժամանակամիջոցի մէջ անցնելով գծին կը վնասէ, որ նոյնպէս կառախմբին գծէն դուրս ելնելուն պատճառ կրնայ լինել, ինչպէս որ պատահեցաւ 1888 սեպտեմբեր 5ին Վիլաբէն Մոտան (Ֆրանսա) երկարող երկաթուղւոյ գծին վրայէն չորս փայլակընթաց կառախումբ հետզհետէ անցնելով բաւական վնասած էին երկաթներուն, և երբ յետոյ արուարձանի թիւ 11 կառախումբը Վիլարէն ճամբայ ելաւ, ճզմուած երկաթին տեղը գծէն շեղեցաւ։ Ի լրումն չարեաց 276 թիւ փայլակընթացն ալ Մոտանէն անժամանակ մեկնած ըլլալով արդէն տապալած կառախմբին վրայ ինկաւ. Աղէտալի պատահար։

Մէօնխէնշթայնի արկածն ալ գծէ շեղման մը կը վերագրուի, և ասով քիչ մը կը մեղմանայ Գ. Էյֆելի վրայ ծանրացած պատասխանատուութիւնը։ Արդէն Բարիզու 300 մէթր բարձրութեամբ աշտարակին ճարտարապետը կ'առարկէ թէ ինք այդ կամուրջը 1875ին շինած եւ 1881ի ողողումներէն յետոյ առանց իւր մասնակցութեան Ֆրանքֆորթի Հոլցման եւ Ընկերութեան կողմէ նորոգուած է։ Նոյնպէս Գերմանիոյ գործարանաց կողմէն վար տեսակ երկաթի արտադրութեան դասը, որ կըյուզուի այժմ, զօրաւոր փաստ մը կրնայ ըլլալ մեծանուն ճարտարապետին։ Ըստ ընկերութեան երկրաչափներուն տեղեկագրութեան՝ արկածի պահուն կամուրջին վրայէն երկու փայլակնթաց արժով անցնող կառախմբին առաջին ամխակառքը հաւանականաբար անուոյ մը խզմամբն ճամբէն շեղած է և ամբողջ կառախմբին ծանրութիւնը միակ գերանի մը վրայ հաւասարեցուելով փլուցած է զայն։ Արդէն համբաւաւոր երկրաչափներէ կազմուած յատուկ յանձնաժողով մը կը քննէ հիմայ խնդիրը։

Անցեալ ապրիլ ամսոյ 26ին ալ Ամերիկայի մէջ Բանսիլվանիա-Ռէյտինա Փոլամեան երկաթուղւոյն վրայ նման դէպք մը տեղի ունեցաւ. կառախումբ մը երթեւեկի կամուրջի մը ներքեւէն անցած միջոցին գծէն դուրս ելնելով երկու կառքեր ցնցման զօրութենէն վար անկուեցան և կամուրջն իւր ամբողջութեամբը վերցնելով միւս կողմը նետեցին։

Սակայն այս աղխարչ պատահարաց փոխան մեծ զգուշութիւններ ձեռք առնուած եւ միջազգային խիստ օրէնք սահմանուած են կարելի եղածին չափ անոնց առաջքն առնելու համար։ Նախ եւ առաջ գործարանաց մէջ պետական պաշտօնեայներ կը կենան արտադրեալ երկաթ ձողերը քննելու համար։ Երկար փորձերու ենթարկուելէ յետոյ կ'ընդունուին այդ ձողերն երկաթուղեաց վրայ գործածուելու համար։ Նա մանաւանդ որ հիմա երկաթին տեղ պողպատը կը գործածուի, այսինքն 35 % աւելի տոկուն մետաղ մը. երկաթը միայն փոքր գծերու համար կը գործածուի։ Նոյնպէս երկաթուղւոյ գիծերը ճնշող ծանրութեան հանդէպ դիմադրելու համար ըստ բաւականին ձգողականութիւն ունենալու են. ասոր համար իրարմէ 70-80 հարիւրորդամէթր հեռաւորութիւն ունեցող կաղնեայ գերաններու վրայ կը զետեղեն զայնս։ Գայլախազի կամ մանրուած քարի խաւն ալ մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէ կառախմբին գծէն դուրս ելնելու պահուն։ Վայրաշարժը գծէն դուրս ելնելէն յետոյ փոխանակ անմիջապէս հողուն մէջ խրելու քիչ մ'ալ կը յառաջանայ քարերուն վրայ մինչեւ որ մեքենավարը կարենայ գործին զսպել։

Անուոյ մը կամ սռնակի մը խզումը շատ անգամ մեծ վտանգներ յառաջ կը բերէ, կառախումբն այլ եւս չէ կարող յառաջանալ եւ երբեմն ալ յառաջակողման կառքերն յետնոյ վրայ ելնելով կը ջախջախեն զայնս։ Երկու հեռաւոր կայարանաց միջեւ բանող արագընթաց շոգեկառքերն դեռ ճամբայ չելած մարդ մը մուրճ ի ձեռին իւրաքանչիւր անուոյ մէկ քանի հարուած կը տայ։ Այդ մարդը մեծ փորձառութիւն ունի վնասեալ անիւներն ու սռնակները իրենց ձայնէն գատելու, որով այս պատահարն ալ շատ հազուադէպ կը լինի։

Բախմունք ամենէն վտանգալի եւ ամենէն յաճախադէպ արկածներն են, որոց գլխաւոր պատճառներն են ազդանողին անուշադրութիւնը, որ կրնայ գինով կամ բացակայ ըլլալ, նշաններուն ճշդութեամբ չըլ տրուիլը, եւ կամ մեքենավարը զբաղեալ, գինով, աչերը տկարացած լինելով եւ ձիւնին ու մշուշին պատճառաւ չը տեսներ այն կարմիր նշանը որ ճանապարհին գոց լինելը կը յայտնէ։ Տեսնուած իսկ է որ մեքենավարը հնոցպանին հետ կռուի բռնուելով չը տեսներ նշանները, ինչպէս որ անցեալ փետրուար 23ին Պայոն-Թուլուզ (Ֆրանսա) երկաթուղւոյն վրայ կառախմբի մը պետը հազիւ կրցաւ իրարմէ բաժնել մեքենավարն ու հնոցպանը որք կռուի զբաղած էին մինչեւ ու կառախումբը ծայրագոյն արագութեամբ կը սուրար. բարեբաղդաբար ծանր արկած մը չը պատահեցաւ։

Ազդանողաց անուշադրութեան տեղի չը տալու համար Սաքսպի և Ֆարմէր գրութիւն մը հնարած են որ Բարիզու Հիւսիսային կայարանին մէջ կը գործադրուի։ Ապակեպատ սենեակ մ'է սա որուն մէջ ազդանողապետ մը կը հրամայէ մի քանի ստորադաս պաշտօնէից։ Սենեկին մէկ կողմը կը գտնուին ազդաններու կոթերն, եւ միւս կողմը ելեքտրական տախտակներ որք կ'իմացնեն գործոյն լաւ պաշտօնավարիլը, հակառակ պարագային մէկը կը զրկուի ազդանին քովը ձեռքով զայն վարելու համար։ Այս գրութեամբ երբ ազդանը ճամբայ մը բանայ, միւս բոլոր ճամբաները կը գոցէ։

Նշաններն ալ մեծ դեր կը խաղան բաղխմանց մէջ։ Կարմիր նշանը ճամբուն ազատ չը լինելը կը յայտնէ եւ սպիտակը՝ հակառակը։ Իւրաքանչիւր կայարան առ նուազն երկու հատ պարտի ունենալ այդ գործիներէն 600-2000 մէթր հեռաւորութեամբ։ Ասոնց ալ հրամայուած գործողութեան մի ճշգրիւ չը կատարելն ելեքտրական թել մը կ'իմացնէ կայարանապետին որ մարդ կը ղրկէ անդ։

Ցառաջագոյն երբ երկու կառախումբ մեծ արագութեամբ ընթանալով իրարու դէմ ելնէին, բաղխման վըտանգէն խոյս տալու համար շոգին յետս կը մղէին, այսինքն վայրաշարժն անմիջապէս ետ երթալու կը ստիպէին որ երբեմն բաղխումը տեղի չունեցած կառքերն իրարու վրայ հանելով աւելի ծանր պատահարաց տեղի կը տային։ Իսկ այժմ ամէն կառքերուն վրայ հաստատուած պատուակներուն միջոցաւ բաւական շուտով ամբողջ կառախումբը կը կեցնեն։

Բաղխմանց ամենամեծ դարմանը կանոնաւոր անխափան գործադրութիւնն է. Ասոր գերմանական զանգակներն ալ մեծ դեր կը խաղան։ Մեր կայարանաց մէջ շոգեկառաց գալն ու երթալը ծանուցանող այդ զանգակները անմիջապէս միւս կայարանին իմացնելով կառախմբի մը մեկնումը, կը պարտաւորեն զայն ժամանակէն հարկաւոր միջոցները ձեռք առնուլ։ Ի ճանապարհին ալ տեղ տեղ այդ զանգակներէն դրուած են, որք ի պահանջել հարկին մեծ ծառայութիւններ կրնան մատուցանել, նա մանաւանդ երբ կառախումբէն մէկ քանի կառքեր զատուելով զառիթափի մը գոյութեամբն կամ իրենց արդէն ունեցած արագութեան զօրութեամբը երկաթուղւոյն վրայ յառաջանան. ինչպէս որ 1878 նոյեմբեր 1 ին ապրանաց փոխադրութեան յատուկ կառախումբ մը Շամպէրի (Ֆրանսա) գացած միջոցին շատ կառք կապած լինելուն զառիթափ մը չը կրնալով վերելակել կանգ առաւ։ Մեքենավարը ետեւի կառքերը խումբէն անջատելով յառաջակողման մասը Շամպէրի տարաւ և դարձաւ միւսերորդ մասն ալ տանելու, զոր սակայն չը գտաւ, որովհետեւ զառիթափին օգնութեամբն դէպ ի Էքս երթալուն, անմիջապէս մեքենավարը ճիշդ երկու կայարանաց միջեւ հաստատուած զանգակին վազելով ձայնի ամբողջ պատուանը կոտրեց և Էքսի կայրանին իմացուց կառքերուն մօտենալը, որով կայարանապետը ժամանակին Էքս-լէ-Պէնէն եկող փայլակընթացը կեցուց և այսպէս ծանր պատահարի մը առաջն առաւ։ Համեմատ դէպք մ'ալ անցեալ մայիսի 7ին տեղի ունեցաւ ի Ռոտեզ որուն 20 անձինք զոհ գնացին միմիայն այդ զանգակներուն չգոյութեան պատճառաւ։ Մէկը կայարանէն Մոնբան գացող բեռան կառախումբէն 14 կառքեր զատուելով՝ ուղղակի առաջին կայարանին վրայ ընթացան ուր արդէն ճամբորդի կառախումբ մը կը սպասէր, որ չը կարենալով անմիջապէս ետ երթալ աղէտալի ընդհատման մը ենթարկուեցաւ։

Բաղխման միջոցին պատուհանէն դուրս նայիլ շատ վտանգաւոր է, որովհետեւ պատուհանին շրջանակները կառափնատի դեր կատարելով գլուխը մարմինէն կը զատեն, նոյնպէս նըստին ալ վտանգաւոր է, որովհետեւ սրունք կը ջախջախուին։ Այս վտանգներէն խոյս տալու միակ միջոցն է գըլխարկներու համար դրուած տախտակներէն կամ ուռկաններէն կախուիլը։

Պայթումներ թէպէտ յաճախ տեղի կ'ունենան, սակայն գրեթէ միշտ վտանգին առաջքը կ'առնուի առանց ուղեւորաց իմանալուն, եւ այս ալ շնորհիւ խողովակաձեւ կաթսաներուն. որովհետեւ եթէ խողովակներէ մին պայթի, անմիջապէս նոյն խողովակն երկու ծայրերէն գոցելով եւ կրակը դարձեալ հրահրելով, կառախումբն իւր ճամբան կը շարունակէ։

Եւ սակայն շնորհիւ գիտութեանց յառաջդիմութեան հազուադէպ եղող այս վտանգներուն համար շոգեկառք չը նստիլն ալ ստուերէն իսկ վախնալ կը նշանակէ։

Վ. ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

Երբ կը տեսնենք տժգոյն եւ տկար տղայ մը, կանաչախտաւոր աղջիկ մը, անարիւնութենէ և ստամոքսի հիւանդութիւններէ տկարացած կին մը, կը հարցնենք ինքնին թէ ինչպէս իրենց չեն յանձնարարեր Քէնքինան և Երկաթն որք պիտի կրնային նոր կեանք տալ անոնց։— Այս առթիւ կը յիշեցնենք թէ ամենէ հին եւ ամենէ աւելի գնահատուած պատրաստութիւններն են Բարիզի դեղագործներէն Կուֆռ Ե Ընկ. Քինա Ֆէռ-ժիւտէե կոչուած գինին և օշարակը որք կը պարունակեն քինան, այս զարմանալի հանրածանօթ զօրացուցիչ դեղն, եւ լուծեալ երկաթի փօսֆաթըն, այսինքն ոսկրի և արեան տարերքը։ Օշարակը պայծառ և համով է, տղայք հաճոյքով կ'առնեն զայն ինչպէս նաեւ չափահասները։

ԲՆԱՄՈՔԻ ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ԻՔՍԻՐ

Այս քաղցրահամ ըմպելի գիտութեանց արդի յաղթանակներուն մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ. բնամոքն, արդարեւ, գրեթէ առանց ստամոքսի օգնութեան, կերակուրները մարսեցնելու նշանաւոր հանգամանքն ունի, եւ միակ դարմանն է ստամոքսի, լեարդի, Երիկամանց եւ աղեաց հիւանդութիւններուն. կը հնչէ կաղը, սրտի խառնուքը. մաղասը եւ ստամոքսը կը գրգռէ, մանաւանդ մեծապէս կը նպաստէ յղի կանանց փսխումները կտրելու։ Բնամոքի Իքսիրին գործածութեան շնորհիւ, ստամոքսի և աղեաց տկարք (ՏԻՍՓԷՓՍԻ) ունեցող անձինք կրնան կերածնին մարսել, ու տեսնել իրենց կենաց երկարիլը, ծերունիք ու նորարոյժք անոր շնորհիւ պիտի գտնեն իրենց զօրութեանց նեցուկն և առողջութեան վերանորոգիչը, քանի որ լաւ մարսողը քաջառողջ կը լինի։

ՍԳՈՂԻ ՄՕՌԻԻ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եսլտըզ, Կ. Պոլիս, 3 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգոդ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գերբեռն կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան եւղը, իբր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով, և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաշուած է, մանաւանդաբար այս յաջող պատրաստութեան մէջ,

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

Ruston, Proctor et Cº. Ld-Lincoln

Սելանիկի երկրագործական տիպար-ագարակին տնօրէնը հետեւեալ վկայականը տուած է Մ. Յ. Մուրատեան եղբարց և ընկերութեան՝ Րիւսթօն Բրօքթօր գործարանի կալի մեքենային համար. Թուրքիոյ մէջ այդ գործարանի ընդհանուր գործակալն է Մ. Յ. Մուրատեան եղբարք և ընկերութիւնը.

Սելանիկի երկրագործական տիպարվարժարանիս տնօրէնութիւնը պատիւ կը համարի իւր սոյն վկայականը տալ ի Պոլիս բնակեալ Մուրատեան եղբարց վաճառատան կողմէ ղրկուած մեքենագէտ Յովհաննէս Զաքըճեանի, որովհետեւ նոյն վաճառատան կողմէ վարժարանիս վաճառուած Րիւսթօն Բրօքթօր գործարանի նշանաւոր կալի մեքենան գործածուելու միջոցին ըրած ուշադրութեանն ու ջանքերուն շնորհիւ, քիչ ժամանակի մէջ վարժարանիս աշակերտներուն ևս գործածել տալով մեկնած է։ Ցիրաւի գովեստից արժանի է սոյն ընկերութեան հաստատամտութիւնն, ջանքերն ու քաջալերութիւնն ի մասին երկրագործութեան յատուկ գործիներու և միանգամայն շնորհաւորութեան արժանի է իւր գործածած հմուտ մեքենագէտներուն համար։ (Ստորագր. Տնօրէնութեան)

Սելանիկ, Յուլիս 6|24 յունիս 1891

⁂

Ինչպէս կերեւի սոյն վկայագրէն Մուրատեան եղբարց վաճառատունը տասներկու տարիներէ ի վեր՝ իւր ստացած ընդհանուր վստահութեան շնորհիւ յաջողած է երկրագործական տեսակ տեսակ գործիներու ու մեքենաներու վաճառման. Մուրատեան եղբարք յաջողած են նաեւ առաջին կարգի գործարաններու գործակալութիւնը ստանձնելու, բազմաթիւ մեքենագէտներ ձեռք բերելու, երկրագործական մեքենաները գաւառաց մէջ ծանօթացնելու և գաւառաց մէջ բացուած երկրագործական վարժարանաց գործիներ մատակարարելու։

Մուրատեան եղբարց ցոյց տուած այս դիւրութեանց և այլ ծառայութեանց համար խմբագրութիւնս յանուն հանրային օգտին կը շնորհաւորէ զանոնք և ձեռնհաս իշխանութեան քաջալերութիւնն ու ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

ԱԶԴ

Ֆլոտինեան շոգենաւը կ'սպասուի Լիվերբուլէ դէպ ի 3 օգոստոս։

ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Գործ. Ֆլոտինեան ըմբ. ընկ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Իտօ շոգենաւը, նաւապետ Ռիբէթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 21ին և օգոստ. 5ին աստ կ'սպասուի։

ԻԼԱՆ

ՊՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Էտիրնէ պաշ միւտիրլիկի խտարէսինտէ պուլունան Թէքֆուր Տաղը, Կէլիպօլու, Իպրիճէ, Տէտէ Աղաճ վէ Գարա Աղաճ մէրքէզլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ լիւզումը օլան ճէման 950 ատէտ քէսթանէ թէլէկրաֆ տիրէկլինտէն Թէքֆուր Տաղը իչուն օլանըն պէհէրի 19 վէ Կէլիպօլու վէ Իպրիճէ իչուն 20 պէհէր պուչուք վէ Տէտէ Աղաճ իչուն 23 պուչուք վէ Գարա Աղաճ իչուն տախի 27 ղուրուշտա Տէրսաատէթտէ պուլունան թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ օլտուղընտան իհալէի էվվէլիյէսի իճրա գըլընմըշ վէ եարըն սաաթ 10 պուչուղա գատար 100 տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունարագ պու միւտտէթին միրուրի իլէ իհալէի գաթիյէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղընտան թէնզիլաթը մէզքիւրէյի իճրա վէ տիրէքլէրի իթա իթմէք իսթէյէնլէրին վագթը մէզքիւրէ գատար Թէլէկրաֆ վէ Փօսթա Նէզարէթը ալիյէսի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

9 Թէմմուզ 307

ԻԼԱՆ

ԽԱՍԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէ իչուն ալընաճագ Մըըր բիրինճի իլէ բուղէնը գէյլթինին գարարը գաթիսի թէճաւիզըն օն իւչիւնճիւ ճումաա իրթէսի կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ ալթըտան նիհայէթ սէքիզէ գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիւնլէհաա պուլունմալարը իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 307

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Տայիրէի ասքէրիէէ տէրունինտէ պուլունան գըրաալթխանէ վէ լօգանթանըն միւտտէթի իճարը իւչ սէնէ էէտի աղօսթօսըն օն եէտինճի կիւնիւ միւնգազիէէ օլաճաղընտան եէնիտէն իսթիճարընա թալիպ օլանլարըն միւտտէթի մէզքիւրէէէ գատար մուհասէպաթ տայիրէսի չիւպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թէմմուզ 1891

Նօ. 3

1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ասոր գործակալաց, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան փողոց։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՐԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այս նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆրանք

Լիազօր Ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անմիրատիս խան. 12, 13, 14. 16

ԱԾԵԼԻ ՍՐԵԼՈՒ ՔԱՐ

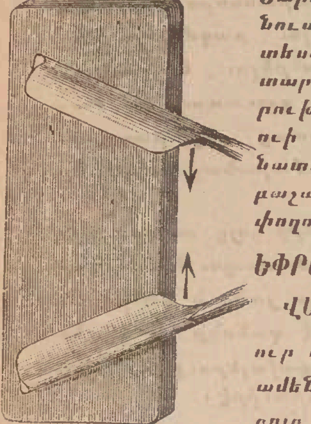

Ցարդ նմանը չտեսնուած ամենալաւ տեսակ մ'է, որ կատարեալ երաշխաւորութեամբ կը ծախուի ի միակ կեդրոնատեղին, Մահմուտ փաշա, Թարաքճըլար փողոց 114

ԵՓՐԵՄԵԱՆ ԵՂԲՐՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ

ուր կը գտնուին նաև ամէն տեսակ ժամացոյց և գործիքներ։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Գէօյիւք Միլլէթ խան, միջադր. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Էվանճէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ամրան եղանակին աւելի իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելուած մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օծոտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, անդամի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, ատամանք, փլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցաւելուած մի ըրած է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյն ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապըրպէն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։ Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 8

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Հըլ—Եկ. Անգլիոյ; Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանթէր	1700
Ապօլլօ	3500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կոզօ	1800	Բոլօ	1000
Արիօստօ	[illegible]000	Կրօտնօ	2200	Քուիթօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3[illegible]00
Գէյրօ	2600	Իայսկօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիփսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գաթօ	2000	Քօլփինօ	4200	Սափֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	[illegible]500	Լէփանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրօ	1200
Տիտօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրփիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարթէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վոլթուրնօ	5000
Էյինամօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Ֆիֆայնշիր	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	[illegible]	200
Ֆալքօն	800	Օդրանտօ	4500	[illegible]	140
Ֆիտօ	700	Օվիտօ	2000	[illegible]	120

Եճիփշըն Մոնարք	8000
Բըրժըն Մոնարք	8000
Լըդիըն Մոնարք	8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՑՕ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

7

SIROP DE RAIFORT IODÉ
DE GRIMAULT & Cie
Pharmaciens à Paris

Բարիզտէ մուզիմ էճզաճը Կրիմօլ վէ գումբանեասընըն Սիրօ տը Րէֆօր իօտէ նամ շուրուպու.

Եիկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուգլարա մախսուս խասթալըգլար իչին, Մօրինա Պալըգ Եաղը, վէ պօրպիթի տէֆ խոտէր շուրուպ եէրինէ, իշպու շուրուպ վերիլէպ, բէք չօգ մուհասսէնաթը կէօրիւլմիւշ տիւր։

Պօղազտա չըգան ուրլարըն թըգանմասընա, վէ խըֆինէթլէնմէսինէ, վէ խըրըլտըղըն, վէ տէրի, վէ պաշ, վէ եիւզիւն տիշարը վըրմէսինէ գարշը, ալէա պիր իլաճ օլտուղու կիպի, խըտա-հըտա աշար, սինիրէ գուվվէթ վէրիր, ըրնգըզլըղը, վէ վիճուտ կէվշէքլիկինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարաքէնտի թապիի գուվվէթ վէ չէնմէշրէպլիկինի վէրիր։

Պու մուալիճէ մէմէտէքի չօճուգլարըն վիճուտընտէ հուսուլէ կէլիպ, վէ «Գրուպ տը լէ» թէսմիյէ օլունան իլէթ իչին շիֆալը տըր։ վէ գանը թէմիզլէյիճի տիր։

Սաթըլըր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ։

Բարիզտէ վիլիէն սօգաղընտա 8 նումերօլու մաղազատա վէ սայիր մէշհուր էճզախանէլէրտէ պուլունուր. C

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 8/20 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 9/21 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով

Դշ. 10/22 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 11ին։

Դշ. 10/22 Սուրհանդակ՝ դէպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 11/23 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ.—Յուլիս 9/21, երկուշաբթի օրը կ'երթէն դէպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

PHOSPHATE DE FER
DE LERAS
Docteur ès-Sciences, Pharmacien
à PARIS

Այս դեղը, որ թանձրացած երկաթեայ հանքային ջուրի մը կը նմանի և որ երկաթեայ դեղերուն մէջ միակն է արեան կլոբուլներուն գրեթէ բաղադրութիւնը ունեցող, արեան և ոսկրներու նորոգիչ և ույժ տուող է. Երբէք պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի յոգնեցներ և ակռաները չի սեւցներ. միշտ յաջողութեամբ կը գործածուի ստամոքսի ցաւերու, գունատութեան, արեան նուազման և ամէն և ամէն տկարութեանց համար որոնց ենթակայ են կանայք, դեռահաս օրիորդներ և տղայք, երբ գունատ, անարիւն և ախորժակէ զուրկ են.

Կը ծախուի 'ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց 8, Կոլմօլ և ընկ. և կամ ամէն գլխաւոր դեղագործներու մէջ. C

ԱՄՌԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱ
[ՍԱՓԱՐՆԱ]
ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Գարնան մէջ, երբ բնութիւնը կը վերանորոգի, մարդկային բնութիւնն ալ կը կարօտի նորոգման մը։ Մաքրուիլ կը խնդրէ արիւնն, որպէս զի մարմինն ազատի այտուցներէն, պալարներէն, ելունդներէն որք բազմաց վիզը, երեսն ևն. կը ծածկեն, և ընդհանրապէս մորթային հիւանդութիւններէն, որք յայտարար նշան են արեան անմաքրութեանց։ Եւ այս մաքրութեան յարմարագոյն ժամանակ նկատուած է միշտ գեղեցիկ եղանակը։

Փորձով գտնուած է թէ Սափարնայի արմատն է լաւագոյն միջոց արեան մաքրութեան, մանաւանդ երբ ճարտարապէս բաղադրուած է ուրիշ 29 արմատներու հետ, ինչպէս է ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ (Խասգիւղ) պատրաստած ախորժահամ, կազդուրիչ և ազդեցիկ ՕՇԱՐԱԿՆ ՍԱՓԱՐՆԱՅԻ։

Մէ'կ շիշ կը բաւէ։ 17—19

Պատրաստած են նաև միջատասպան փոշին, որ լուերը, մլուկները կայծակնահար կ'ընէ։

Մասնաճիւղ Սարաֆեան Եղբարց պատրաստ դեղորէից՝ ի Պոլիս Սուլթան Համամ Քիւչիւք Աչիր Էֆէնտի խան, Թիւ 10։

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկաթ, շաքարի հատի ձեւ ունի, մեծ դիւրութեամբ կ'առնուի կիներէն և մանուկներէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ

Իբօֆօսֆիթ տը շօլ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Հիբօֆօսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճիմութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալութք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱՅԼ 2218

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ա'ռաւել գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերեւ հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր ույժ կուտայ մազային մարմնին։ Ուշադրութեամբ կարդալ։

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել պնակիկի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցամքի։ Բոլոր մազերը մէկ չըլլալով, [illegible] մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամն բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն գէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքոլով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վոյվոտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2314

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի հաստատութեան մէջ, որ Եւրոպիոյ նմանօրինակ լաւագոյն հաստատութեանց մին է, ամեն տեսակ լոգարան և դուշ կը գտնուի ստամոքսի, լեարդի, միզական գործարանաց, դաշտախտի, լեղապարկի, կոնոսաքի հիւանդութեանց բուժման համար։

Ամեն օր՝ մայիս 15էն մինչեւ սեպտեմբեր 1՝ թատրոն եւ նուագահանդէս ի Գազինօ,—Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ.—Ընթերցասրահ.—Տիկնանց վերապահեալ սրահ.—Խաղուց, խօսակցութեան եւ գընդախաղի սրահներ։

ԱՄԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԿԸ ՏԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվառ Մոնմարթր, 8, Փարիզ. 427

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. ճեպն. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կուս. ճամբ. Թ. 4 Ամ. օր	Կուս. խառն. Թ. 52 Ամ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս .... մեկնում	7 20	8 15	7 50
Գումգաբու			8 08
Եետի-գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այաթէֆանոս			8 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			9 03
Սբարթա-գուլէ			9 47
Հատըմքէօյ		9 46	10 23
Չաթալճա			11 06
Գապաքճէ	9 50	10 46	11 45
Սինեքլի			12 51
Չերքեզքէօյ ժամանում		12 02	1 33
Չերքեզքէօյ մեկնում		12 04	2 00
Չօրլու	11 50	12 47	2 50
Մուրաթլը—Քեօբէքլի			3 38
Սէիտլէր—Չիֆթլիք			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	Գիշեր		
Պապա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բավլօ—քէօյ			6 16
Ուզուն—Քէօբրիւ		3 57	7 08
Գուլէլի—Պուրկազ		4 15	7 47
Ուրլի			8 13
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ Կուս. խառն. Թ. 132 Բշ. Դշ. Ուր.
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ..... մեկ.	4 19	5 19	5 50
Գառըքէօյ			6 42
Մուսթաֆա բաշա ժամ.	5 15	6 15	7 32
Մուսթաֆա բաշա մեկ.	5 20	6 30	7 52
Հարմանլը ժամ.	6 4	7 12	9 10
Հարմանլը մեկ.	6 9	7 27	9 27
Թըրնովա-Սեմենլի ժամ.		7 51	10 10
			Առաւ. Կուս. խառն. Թ. 124 բաց ի կիր.
			Առաւ.
Թըրնովա—Սեմենլի մեկ.		8 01	10 45
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 38	11 44
Եէնի—Մահալլէ		9 27	12 57
Բաբաքլը	8 32	9 53	1 39
Գաթօնիցա—Ութանիմաք		10 20	2 14
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	2 39
Փիլիպէ մեկ.	9 31	11 2	3 14
Թաթար Բազարճըք		11 58	4 40
Սարամպէյ ժամ.		12 23	5 11
Սարամպէյ մեկ.		12 24	Երեկոյ
Պելովա ժամ.	11 10	12 43	
	Առաւ.	Երեկոյ	
Սոֆիա	Գիշեր 3 18	4 29	
Նիշ ժամ.	8 20	10 04	
	Տ.Չ.Է.		
Պելկրատ	2 45	4 48	
Պուտաբեշթ	10 05	1 25	
Վիեննա	3 15 ե.	7 15	
Սկիւպ	Տ.Չ.Է.	1 49	
Սելանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեպն. Թ. 1	Կուս. ճամբ. Թ. 3 Ամ. օր	Կուս. խառն. Թ. 123 բաց ի Բշ. ե
	ժ. վ. Բշ. Եշ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Սելանիկ ... մեկնում		6 00 ա.	
Սկիւպ		6 49 ե.	
Վիեննա	8 25 ե.	8 00 ա.	
	Եշ.-ուր		
Պուտաբեշթ	2 35 ա.	2 40 ե.	
Պելկրատ	9 30 ա.	10 55 ե.	
Նիշ	3 20 ե.	5 44 ա.	
Սոֆիա	9 00 ե.	12 16 ե.	
	Տ.Չ.Է. Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պելովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 00
Թաթար Բազարճըք		4 42	6 45
Փիլիպէ ժամ.	2 12	5 35	7 51
Փիլիպէ մեկ.	2 17	6 00	8 25
Գաթօնիցա—Ութանիմաք		6 21	8 59
Բաբաքլը	3 08	6 47	9 52
Եէնի Մահալլէ		7 12	10 44
Գայաճըք—Հասքէօյ		8 01	11 59
Թըրնովա-Սեմենլի ժամ.	4 55	8 35	2 43
			Երեկոյ Կուս. խառն. Թ. 131 Եշ. Եշ. Շբ.
			Երեկոյ
Թըրնովա—Սեմենլի մեկ.	5 00	8 42	1 10
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06	1 53
Հարմանլը մեկ.	5 29	9 21	2 55
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	6 10	10 02	4 11
Մուսթաֆա-փաշա մեկ.	6 15	10 17	4 31
Գառըքէօյ .... »			5 21
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	7 09	11 13	6 10
			Երեկոյ Կուս. խառն. Թ. 51 Ամ. օր
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	7 44	11 25	6 25
Ուրլի			7 13
Գուլէլի—Պուր. (Պիւֆէ)		12 19	8 25
Ուզուն—Քէօբրիւ		12 38	8 59
Բավլօ—Քէօյ			9 40
Պապա—Էսքի	9 36	1 50	10 33
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 10
Սէիտլէր—Չիֆթլիք			11 46
Մուրաթլը—Քեօբէքլի			12 18
Չօրլու		3 48	1 16
Չերքեզքէօյ ժամ.	12 12	4 25	2 00
Չերքեզքէօյ մեկ.	12 17	4 50	2 25
Սինեքլի			3 18
Գապաքճէ			4 09
Չաթալճա	1 57	6 11	4 50
Հատըմքէօյ		6 47	5 51
Սբարթա—գուլէ			6 17
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			7 06
Այաթէֆանոս			7 18
Մագրիգիւղ			7 43
Եետի—գուլէ			7 57
Գումգաբու			8 06
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	4 00	8 15	8 13
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Ստորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան մինչեւ առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.) 6Է

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒՊ—ՍՊԷՖՉԷ

Կռխմբ. Թ. 512/522 Սէլանիկէն ամէն օր	Առաւ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 523 Վիեննայէն ամէն օր	ժ. վ.
Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիեննա մեկ.	8 00
Թօփսին	6 33	Պուտաբէշթ	2 40
Ամաթօվօ	7 10	Պելկրատ	10 55
Քարասուլու	7 31	Նիշ	5 30
Կիւմիւճէ	7 41		Առաւ.
Կեօրկէլի	8 17	Սպէֆչէ ... մեկ.	10 40
Միրօվչէ	8 51	Պուգանօֆչէ	10 55
Ութրումիցա	9 00	Պուգօթչէ	11 23
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	9 32	Բրէշօվա	11 40
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մեկ.	9 42	Թապանօֆչէ	12 03
Քրիվօլագ	10 27	Գումանօվա	12 37
Վէնէճիանօ—Կրատսգօ	11 06	Հատշալար	1 13
Քէօբրիւլիւ ժամ.	11 53	Իւսգիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Քէօբրիւլիւ մեկ.	12 03	Իւսգիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	2 01
Զելէնիքօ	12 51	Զելէնիքօ	2 37
Իւսգիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27	Քէօբրիւլիւ ժամ.	3 20
Իւսգիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49	Քէօբրիւլիւ մեկ.	3 30
Հատշալար	2 29	Վէնէճիանօ—Կրատսգօ	4 20
Գումանօվա	3 22	Քրիվօլագ	5 03
Թապանօֆչէ	3 53	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	5 37
Բրէշօվա	4 21	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) մեկ.	5 52
Պուգօթչէ	4 33	Ութրումիցա	6 26
Պուգանօֆչէ	4 57	Միրօվչէ	6 38
Սպէֆչէ ժամ.	5 10	Կեօրկէլի	7 19
	Երեկոյ	Կիւմիւճէ	7 51
Նիշ ժամ.	9 40	Քարասուլու	8 01
Պելկրատ	4 48	Ամաթօվօ	8 24
Պուտաբէշթ	1 25	Թօփսին	9 01
Վիեննա	7 15	Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... ժամ.	9 38
			Երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսգիւպէն Բշ. Դշ. Ուր.	Առաւ. ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրօվիցայէն Գշ. Եշ. Շբ.	Առաւ. ժ. վ.
Իւսգիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրօվիցա (Պիւֆէ) մեկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիթրն	7 47
Քաչանիք	9 42	Բրիշթինա	8 41
Վէրիզօվիչ	10 52	Լիփջան	9 36
Լիփջան	11 45	Վէրիզօվիչ	10 37
Բրիշթինա	12 37	Քաչանիք	11 24
Վուչիթրն	1 23	Էլէշան	12 01
Միթրօվիցա (Պիւֆէ) ժամ.	1 40	Իւսգիւպ (Պիւֆէ) ... ժամ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹԸՐՆՈՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼԻ

Կուխումբ Թ.	321 Բշ. Եշ.	323 Կիր.	Կուխումբ Թ.	322 Գշ. Շբ.	324 Առ.
Հաղորդակցութ. գլխաւոր գծին կռխմբոց հետ։			Պուրկազ մեկ.	9 40 ե.	
Սոֆ.-Պելովէն ժամ.	8 35	12 43 ե.		Առաւ.	Առ.
Սարամպէյէն ժամ.			Եամպօլու մեկ.	2 40	5 10
	Երեկոյ	Երեկոյ	Սիւթճօ—Քրմընլը	3 41	6 13
Թըրնով-Սեմենլի մեկ.	9 15	1 40	Եէնի—Զաղրա	4 42	7 9
Գարաբունար	9 58	2 25	Ռաճէ—Միհլէսի	5 45	8 14
Ռաճէ—Միհլէսի	11 05	3 32	Գարաբունար	6 46	9 15
Եէնի—Զաղրա	12 13	4 43	Թըրնով—Սեմենլի ժ.	7 20	9 49
Սիւթճօ—Քրմընլը	1 11	5 41		Առաւ.	Առ.
Եամպօլու ժամ.	2 00	6 30	Հաղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կառախմբոց հետ։		
		Երեկոյ	Պելով-Սոֆիա ժ.	8 01	
Պուրկազ ժամ.	6 58		Սարամպէյ մեկ.		
	Առաւ.				

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ. Երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ. Առաւ.
Տէտէ—Աղաճ .... մեկ.	12 20	Ա. Պոլիս .... մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուրլի .... »	8 55
Պիթիքլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Տիմէթօքա	10 15
Տիմէթօքա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիթիքլի	12 20
Ուրլի .... »	5 46	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս .... ժամ.	6 40	Տէտէ—Աղաճ .... ժամ.	2 20
	Երեկոյ		Երեկոյ